

KAMNIŠKI OBČAN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO VII/1968 ● STEVILKA 8

OKTOBER 1968

CENA 50 S DIN

Izvoz večji za 37,8 odstotka

Industrijska proizvodnja kamniških podjetij se je v tretjem četrtletju povečala za 19,1%, kar je preseglo še tako optimistična predvidevanja o dvigu industrijske proizvodnje.

Čeprav navadno zaradi dopustov proizvodnja v poletnih mesecih najmanjša, ta ugotovitev letos ne velja. Nasprotno, ravno v juliju, avgustu in septembru so proizvedli največ in s tem prekinili vsakoletno nezdravo tradicijo. Med 9 industrijskimi podjetji, kolikor jih je v občini Kamnik, so se v omenjenem obdobju najbolj izkazali v Titanu in Tovarni usnja. Omeniti pa je tudi, da je Tovarna kovanega orodja v avgustu in septembru presegla lansko proizvodnjo. To se je zgodilo letos prvič in je tako bolj razveseljivo, ker je ta kolektiv lani in še letos slabo posloval ter tudi manj izdelal.

Kamniškim podjetjem oskrba z domačim reprodukcijskim materialom ne dela večjih težav. Nekoliko manj surovin so nakupili v Zivilski industriji, ker je bila slabša letina kumaric. V Titanu pa so imeli težave z nekaterimi kooperanti.

Za industrijsko proizvodnjo je značilno, da je v zadnjem četrtletju mnogo večja, zato lahko z gotovostjo pričakujemo ob koncu leta še ugodnejše rezultate.

Še boljše rezultate kot v proizvodnji so dosegle gospodarske organizacije v izvozu, saj je kamniška industrija v devetih mesecih letos izvozila za 3,4 milijona ameriških dolarjev. To je kar za 37%

več kot v enakem obdobju lani. Če te uspehe primerjamo z dejstvom, da mednarodna izmenjava Slovenije in Jugoslavije stagnira, smo lahko z rezultati zelo zadovoljni.

Največ so izvozili v Stolu, kjer so že v septembru presegli 1 milijon ameriških dolarjev. Tudi v Tovarni usnja so močno povečali izvoz, čeprav so še lani bili v težavah. Pričakujemo lahko, da bodo do konca leta presegli milijon ameriških dolarjev realizacije v izvozu. V Zahodni Nemčiji, Italiji in ZDA so s kvaliteto kamniškega usnja zadovoljni.

V kamniški občini izvažajo 7 podjetij, med njimi je prodaja na tu-

ja tržišča manjša le v Svitu, kjer pa pričakujejo, da bodo z izgradnjo tunnelske peči nadoknadili zamujeno.

Zanimiva je izvozna usmeritev glede na delitev med klirinškim in konvertibilnim področjem. Iz-

voz v dežele, s katerimi ima Jugoslavija klirinški sporazum, ni več pomemben za kamniške gospodarske organizacije, saj je mnogo bolje zagotoviti zahodne devize in tako tudi utrditi svojo produktiv- (Nadaljevanje na 2. str.)

Premalo mladine v zvezi komunistov

Zadnja seja občinske konference ZK Kamnik je bila posvečena oceni politične situacije in aktualnim političnim nalogam ZK. Uvodne besede je imel sekretar Občinske konference Jože Šteh, ki je ugodno ocenil enotnost in spontano podporo delovnih ljudi politiki ZK ob dogodkih na Češkoslovaškem. Mnogi kamniški kolektivi so že v prvih dneh okupacije Češkoslovaške na svojih sestankih in zborovanjih obsodili oboroženo intervencijo sil varšavskega pakta. Številna pisma in brzojavke jasno izražajo ogorčenje delovnih ljudi.

Občinska konferenca ZK je že sestavila akcijski program, v katerem se kamniški komunisti zavzemajo za krepitev političnega dela članov ZK med občani. Ta program je konkretizacija resolucije 10. seje CK ZKJ, ki je po svoji vsebini in stališčih taka, kot so jo občani pričakovali. Nalogo komunistov, da pojasnjujejo stališče Jugoslavije do odnosov v mednarodnem delavskem gibanju, je nujno dosledno izpolnjevati. Preiti je treba iz pojasnjevanj dogodkov in nastale politične situacije na odkrivanje pravih vzrokov agresije.

Sedanja politična situacija nalaga vsem občanom, posebno pa članom ZK, nove naloge v okrepitvi obrambne moči naše domovine. Pripravljenost za splošni ljudski odpor mora postati sestavni del družbenopolitičnega in samoupravnega delovanja občanov v vseh organizacijah in organih. Posebno pozornost pa je treba posvetiti vključevanju mladine v ta prizadevanja.

O sprejemanju mladine v ZK se je na konferenci največ govorilo. Podatki, da se je v organizacijo ZK v zadnjih treh letih vključilo le 28 novih članov, kažejo na slabo organizirano aktivnost nekaterih organizacij. S takim delom ZK zastaja za razpoloženjem mladine, ki posebno v tej situaciji jasno izražajo svojo privrženost politiki in ciljem ZK.

Vključevanje mladine v ZK mora potekati vzporedno z vsebinsko reorganizacijo ZK in z vključevanjem mladine v družbenopolitično in samoupravno življenje. Vendar ugotovitev, da velik del organizacij že dalj časa ni sprejel nobenega novega člana v svoje vrste, opozarja na neizpolnjevanje osnovnih nalog članov ZK. Težko si je drugače razložiti, da v Titanu, na Duplici in drugod že več let niso sprejeli nobenega novega člana. V kamniški občini je sedaj le 33 članov ZK, ki so mlajši od 25 let.

V prizadevanje po vključevanju mladine v ZK moramo vključiti tudi ostale družbenopolitične organizacije, predvsem pa ZM in specializirane mladinske organizacije. Zato je pomembna odločitev občinskega komiteja ZK o krepitevi aktivna mladih komunistov, ki že dalj časa deluje v okviru občinskega komiteja ZK.

Konferenca je izvolila Viktorja Repiča, člana IS SRS, za delegata kamniških komunistov na 9. kongresu ZKJ, kjer bo zastopal stališča kamniških in litijskih komunistov.

Ob koncu je konferenca sprejela poročilo o delu občinskega komiteja v obdobju med 3. in 4. sejo občinske konference.

T. J.

Začetek del na tuhinjski cesti

Te dni so delavci Cestnega podjetja Ljubljana začeli modernizirati cesto Kamnik—Motnik. Kaže, da se bomo lahko že letos zapeljali po 4 km dolgem asfaltnem odseku — do Kavrana. Na sliki: obdelava cestišča pod Vrhpoljskim klancem

Kaj so sklenili na zadnji seji občine Kamnik

OBČINSKI PRORAČUN: OBRRTNIKI ZAOSTAJAJO

Odborniki skupščine so se seznanili s poročilom o izvršitvi proračunskih dohodkov občine Kamnik v času od 1. januarja do 31. avgusta 1968. Skupščina je ugotovila, da dohodki v občinski proračun sorazmerno dobro dotekajo, saj je bilo do 31. avgusta realiziranih 62,8 % celoletnih dohodkov. Po planu bi jih moralo biti sicer 66,6 %, torej je izpad 3,7 %. Vendar bo glede na dosedanje izkušnje mogoče ta izpad v drugem polletju, oziroma v naslednjih mesecih, nadoknadi. Najbolj zaostajajo dohodki iz prispevkov od obrtnih dejavnosti, ki so bili realizirani le v višini 44 %. Prispevek iz osebne dohodka iz delovnega razmerja je bil dosežen 66,3 %, medtem ko je bil prispevek iz kmetijske dejavnosti dosežen skoraj z 69 %. Presežek je nastal zaradi tega, ker so se akontacije za prvo polletje leta 1968 predpisovale na osnovi odmere za leto 1967. Zaradi znižanih stopenj za leto 1968 pa se bo z odmero presežek znižal, ker bodo zadnje akontacije glede na obračun za leto 1968 nižje. V zaostanku je tudi prometni davek od blaga na drobno, ki je dosežen v višini 46,4 %. Vzrok je tudi v sezonskem značaju potrošnje, gibanje pa je v glavnem zadovoljivo.

CENE OLJA IN MESA

Na podlagi odloka Zveznega izvršnega sveta o najvišjih cenah

za jedilno olje je tudi občinska skupščina sprejela odredbo, ki določa zanj najvišjo ceno, t. j. 5,00 N dinarjev v rinfuzi in 5,30 N dinarjev za v litrskih steklenicah.

Prav tako je občinska skupščina razpravljala o oblikovanju cen za sveže meso v prodaji na drobno. Sprejela je odredbo, ki določa, da se morajo pri tem upoštevati povprečne odkupne cene klavne živine, stroški klanja in stroški prodaje svežega mesa. Republiški odlok o natančnejših pogojih za ukrepe neposredne družbene kontrole cen za meso določa, da morajo občinski upravni organi, pristojni za cene, upoštevati razpore med nabavnimi cenami živine in maloprodajnimi cenami mesa. Te razpone ugotavlja in jih sporoča občinskemu organom zavod za cene SRS. Sedaj je v veljavi razmerje 2,10. To je razmerje med povprečno odkupno ceno za kilogram žive teže in povprečno prodajno ceno mesa. Ker se odkupne cene goveje živine oblikujejo zelo neenakomerno, bo potrebno občasno, to je na vsake tri mesece, usklajevati prodajne cene mesa.

USTANOVITEV SKLADOV IN IMENOVANJE NJIHOVIH UPRAVNIH ORGANOV

Občinska skupščina Kamnik je na zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi sklada za urejanje stavbnega zemljišča na območju občine Kamnik. Od ustanovitve do konca leta 1966 je ta sklad deloval v sklopu stanovanjskega sklada občine Kamnik in ga je

upravljal upravni odbor tega sklada. S spremembo načina stanovanjskega gospodarstva v letu 1965 in z ustanovitvijo stanovanjskih podjetij so prenehali delovati stanovanjski skladi v dosedanjih obliki. Zato se je nujno pokazala potreba po spremembah odloka o ustanovitvi sklada kakor tudi po odpravi odločbe, ki ni v skladu z obstoječimi predpisi. Občinska skupščina je po sprejetju odloka imenovala tudi upravni odbor tega sklada, ki ga sestavljajo: Janez Brišnik, predsednik in člani Marjan Jelničar, Oskar Grzinčič, Jože Juvančič, ing. Franc Dolenc, Božo Urh in ing. Branko Uršič.

Skupščina je imenovala tudi upravni odbor sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij, ki mu predseduje Anton Istenič,

direktor obrtnega podjetja »Sloga« v Mostah, člani pa so Stan-ka Zrnc, Podjetje Kamnik, Sla-va Repše, Rudnik kaolina Črna, Lojze Logar, Titan Kamnik, Sil-va Drobnič, »Svilanit«, Franc Se-pec, »Stol« Kamnik, Ivo Potoč-nik, Tovarna usnja Kamnik, Leo-nida Razpotnik, »Svit« in Danilo Cerkenik, trg. podjetje »Kočna« Kamnik. Namen tega sklada je predvsem zbiranje sredstev, ki jih plačujejo gospodarske orga-nizacije in se lahko uporabijo za izplačilo minimalnih osebnih dohodkov za kritje izgub v ce-loti ali delno, za sanacijo gospo-darskih organizacij za pospeše-vanje dejavnosti na področju gos-podarstva in za sodelovanje s skupnimi rezervami gospodarskih organizacij drugih občin ali re-publike.

Gradnja šole na Duplici napreduje

Smelo lahko trdimo, da se bodo prihodnje šolsko leto otroci že lahko vselili v novo 4-razredno šolsko zgradbo na Duplici. Gradbena in obrtniška dela morajo biti opravljena do meseca marca. Na sliki: Prispeli so železni nosilci za ostrežje, zato bo stavba dobila streho

Spominska plošča pod Planjavo

V nedeljo, 13. oktobra dopoldne, so na zahodni steni Planjave člani planinskega društva Zagreb vzdali spominsko ploščo na mesto, kjer se je lani 14. oktobra smrtno ponesrečil 18-letni zagrebški študent Nikola Miholović. Pri plezanju po Wissiakovi grapi se je sprožila nad njim skala in ga zadela, da je omahnil v globino. Nad 40 zagrebških planincev je ob obletnici nesreče prišlo počastit spomin ponesrečenega člana. Z avtobusom so se pripeljali do Kamniške Bistrice. Prenočili so na Kamniškem sedlu, dopoldne pa so ob najlepšem vremenu odkrili ploščo. Navzočih je bilo tudi nekaj domačih planin-

cev, med njimi tudi zastopnik kamniških reševalcev Pavle Kemperle.

V nedeljo, 13. oktobra, so zapri visokogorske postojanke v naših planinah. Veliko število obiskovalcev se je poslovilo od planin in zaključilo letošnjo sezono v Kamniških planinah.

Izvoz večji za 37,8 odstotka

(Nadaljevanje s 1. str.)

nost v primerjavi s svetovno. Tovarna usnja npr. dosega v izvozu ugodnejše cene kot doma, obratno pa je s Svilanitom, ki prodaja v tujini svoj frotir za okoli 30 % ceneje, vendar jim izvoz predstavlja nujnost zaradi nabave surovin in modernizacije proizvodnje.

Poleg ugodnih rezultatov v izvozu in proizvodnji je treba omeniti povečanje zaposlenih. Ob koncu avgusta je bilo v kamniški občini zaposlenih 7.226 delavcev, kar je za 3,1 % več kot ob novem letu. Največji porast je v Titanu, kjer so letos zaposlili 91 novih delavcev. Zaposlovali so tudi v Tovarni usnja, Podjetju Kamnik in drugod. V istem času se tudi število brezposelnih ni povečalo.

T. J.

Ves mesec september so tudi v naši občini tekale razprave o predlogih za spremembo zvezne ustave in volilnega sistema. O teh spremembah so razpravljala vsa vodstva občinskih in družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter vodstva sindikalnih podružnic v večjih delovnih organizacijah. Posebno razpravo je organiziral tudi klub odbornikov občinske skupščine skupaj z republiški poslanci.

Udeleženci teh razprav se v glavnem strinjajo s predlaganimi spremembami ustave in volilnega sistema, čeprav je bilo precej pripomb na to, ker niso bili hkrati dani v razpravo tudi predlogi sprememb, ki se predvidevajo v republiški ustavi. Kljub nekaterim ugovorom, zakaj spet spreminjamo ustavo, je bila večina razpravljalcev mnenja, da so nujno potrebne določene spremembe in dopolnila posameznih določil zvezne ustave predvsem na področju odnosov med federacijo in republikami.

Precej razprave se je sukalo okoli uresničevanja samoupravljanja v delovni organizaciji. Menijo, da je treba delovni organizaciji dati večjo pristojnost pri samoupravnem urejanju njenega poslovanja in gospodarjenja. Med konkretnimi predlogi se je precej pripomb nanašalo na direktorja, za katerega menijo, da bi kot posebna ustavna kategorija moral izpasti iz določil ustave. Delovnim kolektivom samim pa naj bi bilo prepuščeno, da s svojimi statuti opredelijo trajanje mandata, dolžnosti in naloge direktorja. Slišati je bilo tudi predloge, naj bi se mandatna doba samoupravnih organov podaljšala na 4 leta.

Ko so odborniki obravnavali sestavo zvezne skupščine, so menili, da so sedanji zbori delovnih skupnosti sicer opravičili svoj ob- stoj, vendar bi bilo treba spriči močnejšega razvoja samouprav- nih skupnosti na področju zdru- ženega dela razmisliti o skup- nem zboru delovne skupnosti. Se-

veda s tem ne bi smele biti nikakor okrnjene že pridobljene samoupravne pravice delavcev na posameznih področjih. Predlagali so tudi, naj bi poslance v zbere delovne skupnosti tudi pri pri- hodnjih volitvah volili na pod- lagi števila prebivalcev in ne po številu zaposlenih po posameznih panogah, ker bi sicer nekatera manj razvita območja izgubila poslance v teh zborih.

Glede kandidacijskih konfe- renc, ki bodo določale kandidate za poslance, predlagajo, naj bi v občini imeli največ 2 kandidacijski konferenci in sicer: eno, ki bi izbirala kandidate za zbor na- rodov zvezne skupščine in za republiški zbor, ter drugo, ki bi določala kandidate za zbere de- lovnih skupnosti. Občani naj bi se na zborih na terenu kot v delovnih organizacijah zbrali samo po enkrat in takrat obrav- navali in izvolili delegate za kan- didacijske konference ter hkrati razpravljali tudi o odbornikih občinske skupščine.

S.

Sprejet zazidalni načrt za območje Bakovnika

Predlog zazidalnega načrta za območje Bakovnika je bil pred razpravo skupščine javno razgrnjen in trikrat obravnavan na seji sveta za gradbene in komunalne zadeve. Tu so bile dane pripombe, ki jih je projektant tudi upošteval, med drugimi tudi to, da se odmiki med hišami povečajo od 6 do 9 metrov, oziroma od 8 na 11 metrov. Predvidena je kombinirana individualna in blokovna gradnja, zato da bo dosežena večja gostota naselja, kot je v sedanjih mestnih jedrih. Na tem področju je dana možnost zazidave za nadaljnjih 10 let. V mestu Kamnik se je povečalo število prebivalstva od 2400 pred desetimi leti na 6400.

Že prvotno je bila na tem predelu mišljena mešana gradnja, ki se je tudi upoštevala v omenjenem zazidalnem načrtu. Ni pa bilo mogoče upoštevati predloga, da bi morale biti v teh stavbah zgrajene tudi garaže. Pri individualni gradnji bodo imeli nekateri celo do 1000 m² zemljišča, torej naselje ne bo tako gosto, kot je n. pr. na Duplici.

V okviru zazidalnega območja na Bakovniku bo mogoče zgraditi 71 individualnih hiš in več stanovanjskih blokov s skupno zmogljivostjo za okrog 2000 prebivalcev.

Na isti seji je občinska skupščina obravnavala tudi regulacijski zazidalni načrt industrijske cone Kamnika. Ta načrt zaradi svojega specifičnega značaja ne

vsebuje vseh elementov zazidalnega načrta, ker še ne razpolagamo z določeno programsko osnovo. Njegov glavni namen je v tem, da predvidi predvsem elemente prometa, to je ceste in industrijske cone, ki so potrebne za nadaljno urbanistično obdelavo. Prostor za nadaljnji razvoj industrije je določen med Kovinarsko cesto do mostu preko Bistrice in Ljubljansko cesto. Celotna industrija bo v bodoče locirana na južnem delu Kamnika.

S tem v zvezi je občinska skupščina na podlagi prometne študije, ki jo je izdelal ljubljanski urbanistični zavod, obravnavala tudi prometno situacijo na območju mesta. Glavna, najbolj prometna cesta, gre danes skozi središče Kamnika. Z razvojem prometa pa ta cesta ne bo mogla več zdržati tolike obremenitve, ker teče skozi gosto zazidano naselje in ima premalo širine in priključkov. Zato je treba poiskati novo regionalno zvezo. Pri tem se je pokazala kot najboljša varianta izpeljava nove ceste po levem bregu Kamniške Bistrice. Že takoj na začetku so bile pripombe in težave, ker je levi breg Bistrice, t. j. Novi trg že precej gosto zazidan. Bojazen, da bo potrebno porušiti veliko individualnih hiš, je odveč, kajti po natančnejšem pregledu terena in tehničnih izkušnjah se je pokazalo, da bo potrebno porušiti le nekaj hiš. Nova cesta bi bila prek Volčjega potoka in Ra-

domelj priključena na bodočo avto cesto Ljubljana — Maribor. Priključek iz Kranja bi bil izpeljan mimo gostilne Bevc in tovarne Titan preko Bistrice na obvoznico. Samo mesto pa bo priključeno na obvoznico cesto pri železnem mostu, kjer bo križišče urejeno s semaforji.

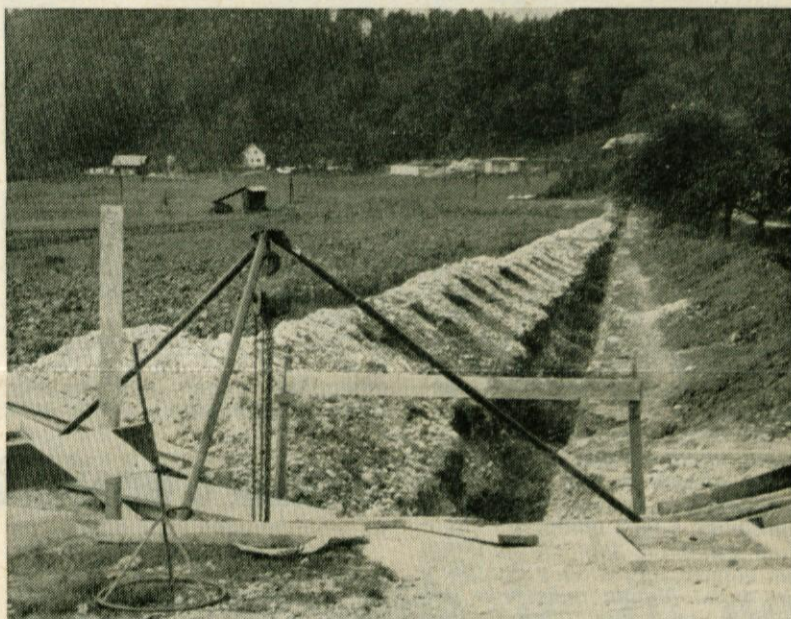
Nekateri pomisleki odbornikov, da bo nova cesta obšla Kamnik in ga tako tudi turistično prizadela, so bili ovrženi z dejstvom, da sedanji promet s težkimi tovornjaki in avtobusi mnogo bolj ovira turistični razvoj ožjega središča mesta.

Seveda prometna študija, ki jo je sprejela občinska skupščina, ni bila sprejeta zaradi tega, da bi začeli z delom že jutri, pač pa

predvsem zato, da so določeni rezervati za ceste in da bi se lahko še hitreje razvijala stanovanjska in druga gradnja na posameznih območjih občine. Pomankanje programa razvoja cestne mreže je namreč izdelavo detajlnih zazidalnih načrtov precej oviralo.

Razprava je pokazala, da bo z realizacijo omenjene študije nekoliko prizadet zavod za usposabljanje invalidne mladine, ki ima na svojem zapadnem delu naprave za rekreacijo svojih gojencev, bazen in nekatere druge naprave, vendar kaže, da bo najcenejša izvedba, če se te naprave prestavijo na kako drugo mesto ob tem zavodu. Občinska skupščina je nato prometno študijo v celoti sprejela.

Nova pridobitev za kamniški vodovod

Na Hribu nad Podgorjem so začeli graditi zbiralni rezervar z zmogljivostjo 1000 m³. Njegova naloga bo zagotoviti zadosten pritisk vode v višjih nadstropjih, kjer doslej sploh niso imeli vode, zlasti poleti. Hkrati pa bo dobil vodovod tudi zgornji del Podgorja. Na sliki: gradnja priključnega cevovoda iz Podgorja proti Bakovniku

Zazidava Bakovnika

Skupščina občine Kamnik je na svoji zadnji seji potrdila predlog zazidalnega načrta »Bakovnik«.

Na podlagi tega je pri projektanski organizaciji naročila ostale potrebne načrte, ki bodo omogočili, da bo v mesecu decembru opravljena razparcelacija in premoženjsko-pravne rešitve stavbenih zemljišč, istočasno pa bodo izdelani tudi ustrezni idej-

ni projekti stanovanjskih objektov za to območje.

Glede na to bodo že napovedani sestanki z lastniki zemljišč in interesanti za gradnjo v mesecu decembru 1968.

Začetek gradnje bo spomladi 1969.

Skupščina občine
KAMNIK

Spet novi vojaki

V sredo, 25. IX., so se že tretjič letos zbrali mladinci, ki so naslednji dan odšli v JLA. Od 41 vpoklicanih se je sprejema s pogostitvijo udeležilo le 14 mladincev.

Tov. Rems, predsednik kamniške mladine, je povedal nekaj misli o vojaškem življenju, o navadah vojakov, o njihovih težavah in veselih trenutkih. Nato je sekretar občinskega komiteja

ZK tov. Šteh spregovoril o svetovnem položaju, odgovarjal pa je tudi na vprašanja, ki so jih zastavljali bodoči člani naše armade. Najbolj jih je zanimalo, zakaj morajo prav Slovenci oditi služiti vojaški rok v druge republike.

Še topel stisk rok in zaželeli smo jim srečno pot.

ToS

Delovni načrt občinske organizacije SZDL Kamnik za prihodno obdobje

Izvršni odbor občinske konference Socialistične delovnega ljudstva Kamnik je na zadnji seji sprejel delovni program za obdobje do konca letošnjega leta. Osrednja naloga občinske konference organizacije SZDL bodo vsekakor vsebinske, kadrovske in organizacijske priprave za splošne občinske volitve, ki bodo spomladi prihodnjega leta. Nova vloga Socialistične zveze terja od organizacij še večjo angažiranost in politične priprave, da bi zagotovili čim večjo demokratičnost in javnost volilnega procesa.

Posebno skrb bo organizacija SZDL posvetila uresničevanju koncepta vseljidske obrambe. Koordinacijski odbor za vprašanja vseljidske obrambe pri občinski konferenci že skrbi za usklajevanje aktivnosti na področju obrambne vzgoje. Organizacija SZDL bo zlasti spodbujala in spremljala dejavnost tistih organizacij in društev, ki vključujejo mladino in jo usposabljaajo za vseljidsko obrambo. Koordinacijski odbor bo v kratkem sklical poseben razgovor s predstavniki teh društev in jim pomagal pri oblikovanju delovnega programa in pri reševanju problemov financiranja.

Izvršni odbor občinske konference bo sklical posebno posvetovanje o problemih na področju telesne kulture v občini. Namen tega posveta bo analizirati trenutni položaj na tem področju in ugotoviti možnosti za večji razmah telesne kulture, zlasti pa za poživitev telovadnih društev »Partizan«. Z nekaterimi novimi objekti, kot je npr. nova telovadnica, so dane večje možnosti za razvoj te panoge v kamniški občini.

Posebno razpravo bodo terjala tudi izhodišča za oblikovanje sredstev za skupne potrebe komune. Zlasti bodo dali poudarka materialnim možnostim komune in ukrepom, ki jih bo bilo treba storiti, da bi lahko zagotovili kritje sorazmerno mnogim potrebam na področju družbenih služb, zlasti šolstva.

Poleg teh nalog je seveda treba omeniti razpravo o spremembah zvezne in republiške ustave ter volilnega sistema, dalje razprave o aktualnih vprašanjih in nadaljnem razvoju kmetijstva in vasi, kar je vse pravkar v teku.

Občinska konferenca SZDL bo pripravila tudi poseben seminar za predsednike krajevnih organizacij SZ, na katerem bodo obravnavali najbolj aktualna družbenopolitična vprašanja sedanjega časa in naloge SZDL.

S.

Kmetijstvo domžalsko-kamniškega območja v preteklosti

V reliefnem pogledu je domžalsko-kamniški bazen zelo raznolik in so ekološki činitelji, kot nadmorska višina, zemlja ter podnebne prilike že v preteklosti močno vplivali na obseg in smer kmetijske proizvodnje. Ekonomski faktorji, med katerimi sta posebno važna bližina večjih potrošnih središč ter razmeroma dobre prometne zveze, so močno pospeševali intenzivno kmetijsko proizvodnjo.

Kmetijska proizvodnja tega bazena je bila v ravninskem predelu zaradi slabih travnikov usmerjena predvsem v pridelovanje žit, krompirja ter krme, v srednjevišinskem predelu v rejo živine ter v sadjarstvo, v višinskem pa v rejo plemenske živine in v gozdarstvo. Od skupnih površin je bilo le okoli 44% primernih za kmetijsko proizvodnjo, ostalo pa so gozdovi ter nerodovitni svet. Od vseh kmetijskih površin je odpadlo na ravninski predel okoli 1/3, ostalo pa na srednjevišinski predel.

Na smer in intenzivnost kmetijske proizvodnje je gotovo vplivalo vse večje odhajanje mlajše delovne sile s kmetij ter velika razdrobljenost posameznih gospodarstev. Razen nekaj večjih kmetijskih gospodarstev — veleposestev, je bila poprečna velikost kmetij okoli 5 ha obdelovalnih površin, kar je komaj zadoščalo za preživljanje družine. Možnosti zaposlovanja izven kmetijstva so bile majhne, zato so bile kmetijske družine številnejše, kar je bilo za takratni način obdelovanja skoraj nujno, saj je v poljedelstvu in gozdarstvu prevladovalo predvsem ročno delo.

Prilike, v katerih so takratni kmetje živeli, so jih silile, da svojo proizvodnost stalno povečujejo in izboljšujejo, na drugi strani pa da svoje pridelke čimbolje vnovčujejo.

Kljub temu, da med obema vojnama na Gorenjskem ni bilo nobene kmetijske šole, je mnogo kmečkih fantov — poznejših gospodarjev s tega območja — končalo kmetijske šole ali na Grmu pri Novem mestu ali v Šentjurju pri Celju. Velika zasluga za napredek kmetijstva v tem bazenu gre gotovo kmetijskim odborom, ki so bili takrat na takratnem okraju v Kamniku ter pri vseh občinah, dalje posameznim za kmetijstvo vnetim učiteljem ter drugim javnim delavcem, ki so kmetom preko tečajev, seminarjev, predavanj in razstav pa tudi s finančno pomočjo pomagali prosvetljevati in organizirati kmetijstvo.

Poljedelstvo je služilo predvsem za pokrivanje domačih potreb, kar posebno velja za žito; krompirja pa je bilo vsako leto še za prodajo na bližnje trge in v južne dele države. Posebno znani pridelovalci krompirja za trg so bili v komendskem predelu, pridelovalci semenskega krompirja odlične kakovosti pa iz predelov Črnega grabna. Po priporočilih takratnih kmetijskih strokovnjakov so se kmetje zelo navadili zamenjavati krompir za seme, v nekoliko manjši meri pa so tudi zamenjavali semena žit. To je bil tudi razlog za razmeroma nizke donose žit, pridelki krompirja pa so bili za takratne razmere že kar zavidljivi, posebno še potem, ko so kmetje začeli uporabljati poleg domačega gnoja tudi mineralna.

Živinoreja je bila zelo razvita v vseh rajonih tega bazena, le da je bila smer in intenzivnost prilagojena pridelovalnim ter ekonomskim pogojem. V nižinskem predelu, ki je bil bliže potrošnih

središč, je bila posebno intenzivna reja govedi, in sicer krav — mlekaric, v srednjevišinskem delu pa govedi za pitanje, prašičev za zakol ter pujskov za prodajo, v višinskem pa reja plemenske živine in ovac.

Ker je bilo govedo, ki so ga takrat redili v tem bazenu, razmeroma zelo neizenačeno tako po teži kakor tudi po proizvodnosti, tržišče pa je bilo sposobno prevzeti vedno več žvino-rejskih proizvodov, so se začeli kmetje v tem bazenu združevati v selekcijske zadruge, od katerih so bile nekatere zelo delovne. Med vojnama so delovale selekcijske zadruge v Komendi, Mengšu, Trzinu, Moravčah, Brdu pri Lukovici, Radomljah, Homcu, Šenkovem turnu ter v Vodica. Večina teh selekcijskih združ se ni ukvarjala le z golo selekcijo, pač pa tudi z organizacijo odkupa mleka, urejanjem mlekarn, vaških pašnikov, organizacijo kmetijskih predavanj ter drugimi pospeševalnimi kmetijskimi akcijami. Čim bolj delovna je bila zadruga, tem boljše uspehe je dosegala in tem globlje sledove je zapustila tako v napredku govedoreje kot tudi v miselnosti kmečkih proizvajalcev. Vemo, da so bili med ustanovitelji mlekarne v Kranju tudi zadrugniki iz Komende in da je ravno ta predel kljub temu, da nima dosti travnih površin, najboljše pridelovalec kvalitetnega

mleka in organizirana prodaja vseh kmetijskih proizvodov. Podobno bi mogli reči tudi za Moravče ter Vodice in Šenkov turn.

Med zadnjo svetovno vojno so organizacije sicer prenehale z delom, po vojni pa je bilo več poskusov ponovno oživiti organizirano delo na selekciji živine. Bilo je več uspešnih razstav goveje živine, med drugimi v Komendi, Moravčah, Vodica, Šenkovem turnu, Dobu, Kamniku, Šmartnem v Tuhinjski dolini ter v Motniku, katere pa zaradi naglih sprememb celotnega gospodarstva in v zvezi s tem spremenjenih zahtev tržišča niso rodile pričakovanega rezultata. Žvino-rejska služba je morala poiskati načine hitrejšega in kvalitetnejšega skoka v govedorejski proizvodnji.

Reja prašičev je bila omejena na pokrivanje domačih potreb, ker je njivskih površin premalo, vendar se je vzredilo mnogo pujskov za prodajo tako na domačih sejmih kakor tudi na sejmih v Kranju ter Ljubljani. Nekoliko močnejša je bila reja prašičev v predelu Moravč.

Tudi reja konj je precej poznana v tem bazenu, saj je precej travniških površin, katerih krma je primerna le za konje, poleg tega pa sta velika razčlenjenost in velik odstotek gozdov silila kmetov v rejo konj, predvsem za vprego. Doma je bilo vzrejenih žrebetov toliko, da so bile skoro v celoti pokrite potrebe. Mnogo konjerejev je bilo organiziranih v konjerejski organizaciji, za dober plemenski material pa so bile na voljo le priznani plemenjaki. Znani so rejci žrebcev, kot Plahutnik iz Lok v Črnem grabnu, posebno pa še Kosirnik s Komenske Do-

brave, kjer vzdržujejo žrebce že nepretrgano 80 let.

Že med obema vojnama je bila reja ovac v močnem upadanju, predvsem zaradi razdrobljenosti kmetij in zaradi pomanjkanja krme v zimskih mesecih.

V srednjevišinskem predelu so bili znani sadjeredni predeli predvsem v okolici Peč, Rafolč, Tunjic ter delno Tuhinjske doline. Bile so znane drevesnice v Pečah, Tunjicah ter v Sidolu, ki so oddajale sadike daleč naokoli. Sadjarstvo je služilo sicer pretežno za pokrivanje domačih potreb, le predel Peč in Tunjic je predeloval precej sadja za trg. Peče so prodajale sadje v Zasavski revir, Tunjice pa predvsem na ljubljanski trg. Predelovale so v glavnem odpornejše sorte visokodeblega sadnega drevja, ki ni zahtevalo intenzivne nege, zato so bili tudi pridelki razmeroma majhni in manj kvalitetni. Ljubitelji sadjarstva so se združevali v sadjarska društva, katerih je bilo v tem okolišju okoli 15. Da so bila ta društva zelo delovna, pričajo danes že razpadajoče sušilnice, ki pa so bile pred več desetletji v jesenskih mesecih zelo delavne. Z drugo svetovno vojno so ta društva prenehala s svojim delom.

Iz tega kratkega prikaza stanja in razvijanja kmetijstva tega bazena v preteklih desetletjih je razvidno, da je doseglo precejšnje uspehe ravno s svojim organiziranim in vztrajnim delom in s prilagajanjem zahtevam tržišča. Uspehe bo tudi v bodoče možno dosegati le z organiziranim in sistematičnim ter koordiniranim delom vseh dejavnikov, ki kakorkoli lahko vplivajo na razvoj in napredek kmetijstva. **M. P.**

Razstava o dosežkih živinoreje na kamniško-domžalskem območju

V razgovorih o položaju in nadaljnjem razvoju kmetijstva tako v domžalski kot v kamniški občini je bila dana pobuda, naj bi dosežene rezultate na področju družbenega in zasebnega kmetijstva, zlasti pa na področju živinoreje, pokazali vsako leto na posebni razstavi. Iz predstavnikov svetov za kmetijstvo, družbeno-političnih organizacij obeh občin in predstavnikov Agrokombinata Emona je bil sestavljen pripravljalni odbor, ki je 13. oktobra na Rodici pri Domžalah razstavo že organiziral. Na njej so

proizvajalci razstavili preko 80 glav goveje živine, večje število prašičev, piščancev-brojarjev in konj novozelandske pasme.

Razstava in ocenjevanje sta pokazala, kaj je bilo doseženega na področju uvajanja novih pasem, ozir. križanja v živinoreji, kakšni so dosežki zasebnih kmetov, ki kooperirajo z Agrokombinom pri reji prašičev, piščancev, goveje živine itd.

Razstava je imela tudi poseben poljedelski oddelek, kjer so bile predvsem razstavljene doslej uveljavljene sorte žit, krompirja,

sadja in ostalih kmetijskih pridelkov.

Sodelovala je tudi avstrijska firma ALFA — LAVAL z demonstracijo molznih naprav.

Prireditveni odbor je pripravil poseben katalog, ki vsebuje številne strokovne članke s področja govedoreje, reje piščancev, pridelovanja mleka itd., poleg tega pa tudi popis razstavljene živine.

Posebna strokovna komisija je ocenila vso razstavljeno živino in najboljšim rejcem podelila tudi ustrezne nagrade.

Posebnega zanimanja so bile deležne krave sivorjave pasme s kmetijskega poskusnega centra v Jabljah pri Trzinu, ki so razumljivo nastopile »izven konkurence«.

Največ najboljših ocen so dobile krave, telice in kobile naših rejcev iz Komende in Most. V kategoriji križancev pingavskega goveda s simentalcem so pobrali prve nagrade Zarnik Andrej iz Most, Zadrgal Marko iz Komende in Pibernik Peter iz Suhadol. III. nagrado v skupini krav sivorjave pasme pa je dobil Korbar Boštjan s Klanca pri Komendi.

Tudi nagradi za najboljše kobile in žrebce sta dobila Pogar Janez z Gore pri Komendi in Testen Leopold iz Topol.

Prihodnje leto bo ta živinorejska razstava v naši občini, najbolj verjetno v Komendi.

Gledalci so z zanimanjem spremljali ocenjevanje živine. Posebno zavzeto in strogo sta ocenjevala tudi predsednika obeh skupščin — kamniške in domžalske

Govedoreja ima pogoje za razvoj

V domžalski in kamniški občini daje živinoreja samo od zasebnih proizvajalcev nad 55% vseh dohodkov iz kmetijstva. Po statističnih podatkih je v teh dveh občinah naslednje število živine:

	obč. Domž.	obč. Kam.
Vseh goved	6.871	7.176
od tega krav	3.998	3.380
prašičev	4.589	3.446

Na območju domžalske in kamniške občine je bila razširjena pincgavska, oziroma cikasta pasma živine, ki je bila po tipu nekoliko lažja od pravega pincgavca in težja od bohinskega goveda. Bohinsko govedo ni pravo pincgavsko govedo, čeprav ima njegovo značilno barvo. Izhaja iz prvotnega keltskega kratkorogega goveda, ki je bilo križano z lažjimi pincgavskimi biki. Ti so mu dali tudi značilno pincgavsko obarvanost. Mnogi živinorejci iz kamniške in domžalske občine so hodili po krave v Bohinj. Zato imamo v obeh občinah oba tipa, to je gorenjsko in bohinsko cikasto govedo. Bohinske krave so težke 350 do 380 kg, gorenjske cike pa so za 50 do 100 kg težje, kar je odvisno tudi od prehrane. Mlečnost krav se giblje v glavnem med 1.700 in 2.200 litrov. Seveda pa so med njimi tudi slabše in boljše molznice. V pogledu prehrane je ta živina skromna, saj hriboviti predeli teh dveh občin pri sedanjem izkoriščanju zemljišča ne nudijo dovoljne krmne osnove.

Cikasta teleta so bila iskana zaradi drobnih kosti, iz pincgavskega mesa pa je bila najboljše juha, ker so mesna vlakna mastna. Prav zaradi te lastnosti se voda, ki jo dajejo mesu za predelavo, ne vpija v meso. Tudi to je eden od razlogov, da italijanski kupci odklanjajo pincgavca. Teleta te pasme počasneje rastejo, pitanci pa imajo pri teži nad 400 kg preveč loja. Pincgavska živina je nekoliko ožja v bokih in ima ploska stegna, zaradi česar je odstotek klavnosti tudi pri dopitanih živalih nižji kot pri rjavi (sivo rjavi) in lisasti (simentalski) pasmi. Poleg tega tudi mlečnost cikastih krav ni zadovoljiva v primerjavi z ostalimi pasmami.

Vsi ti razlogi so narekovali, da se na Gorenjskem cikasto govedo zamenja z drugo pasmo, ki ima več mleka, ki hitreje raste ter ima boljše (manj mastno) meso in boljše klavnost brez loja.

Na številnih sestankih, na katerih so sodelovali strokovnjaki Agrokombinata Emona, obeh občin in Kmetijskega zavoda, je bilo sklenjeno, da se živina na območju domžalske občine prične začasno pretapljati v rjavo pasmo, vzporedno pa naj bi se vsako leto kupilo določeno število krav in telic, ki naj bi polagoma spodrinjale pincgavske krave. Pokazalo se je, da križana teleta hitreje rastejo, da so težja od cikastih. Pri prvem križanju cike z rjavim bikom, to je pri F₁ generaciji, so križanci temno rjavi, skoro črni z značilnimi belimi lisami cike, pri drugem križanju (F₂ generacija) so križanci že svetlejši barve z manj bele barve. F₃ generacija pa je večinoma že brez bele barve in svetlejši rjave barve od F₂ generacije, vendar še nekoliko temnejše od živine čiste rjave pasme.

Drug razlog, da so se strokovnjaki odločili za rjavo govedo v

domžalski občini, je tudi ta, ker meji na vzhodu in jugu na rajon z rjavo pasmo. Večina bivšega ljubljanskega okraja ima rjavo govedo in je zato zamenjava pasme s tem govedom lažja kot z lisastim, katerega nimamo dovolj.

V kamniški občini pa so se raje odločili za pretapljanje pincgavca v svetlolisasto govedo. Zamenjava pasme, ki se je v tej občini pričela že pred več leti, je prepočas napreduvala. Nabavljena rjava živina se ni kaj prida obnesla. Vzrok pa je v glavnem iskati v preslabi prehrani, ker se to živino, ki naj bi bila za 100 kg težja od cikaste, ravno tako krmi kot lažje cike. Pri takem slabem krmljenju dajejo rjave pa tudi lisaste krave še manj mleka kot stradanja vajene cike. Pri nezadostni prehrani tehtajo 18 mesecev stare telice 280 do 300 kg, namesto 360 do 380 kg, kolikor tehtajo v zrejenih rajonih; krave prvesnice pa tehtajo okoli 350 kg in prihajajo v tip cike z nižjo težo in nižjo mlečnostjo.

Poprečna mlečnost kmečkih rjavih krav v zrejenih rajonih znaša 3.600 kg. Za tako mlečnost pa je potrebna drugačna prehrana, kot jo imajo cike. Ker so v kamniški občini že pred načrtnim uvajanjem nove pasme vedeli za te rezultate, niso več forsirali nakupa krav rjave pasme iz vzrejenih rajonov, ampak so se raje odločili za pretapljanje pincgavca v lisasto pasmo. Pri križanju se ti dve pasmi po barvi bolj ujemata. V kamniški občini so mnenja, da bo v 15 do 20 letih prišlo že do nove lisaste pasme, ki bo morda nekoliko lažja od normalne lisaste pasme zaradi okolja, v katerem nastaja, lahko pa tudi normalne teže ob ustrezni prehrani živine.

Predvidevamo, da bodo naši živinorejci v 10 do 15 letih prav

gotovo vsaj za 30 do 40% zboljšali in povečali pridelek osnovne krme in da bodo uvideli, da sedaj redijo preveč živine za krmo, ki jo pridelajo. Treba bo nekoliko znižati sedanje število živine pa ostalo bolje krmiti. Cilj križanja je dvigniti kvaliteto in količino mesa ter mlečnost krav. Ta pa bo odvisna, kot že povedano, od prehrane živine, ta pa zopet prvenstveno od človeka, ki bo

moral gnojiti travnike in na račun žita pridelovati krmo tudi na njivah. Obe občini imata veliko travnatega sveta, ki ga ni mogoče spremeniti v njive. Na tem svetu pa raste samo trava, ki jo edino govedo lahko pretvarja v meso (če izvzamemo ovce in koanje). Zato bo naša naloga, da take travnike čimbolj izkoriščamo.

A. S.

Bo kje prostor tudi za otroško igrišče?

Zelenice okrog blokov ob Ljubljanski cesti so sedaj dokončno urejene. Vrtnarji iz arboretuma Volčji potok so jih lepo zasadili z drevjem in okrasnim grmičevjem. Sedaj je čas, da pomislimo tudi na naše najmlajše. Kar precej jih živi v 16 velikih stanovanjskih zgradbah; tu je tudi oddelek otroškega vrta. Z nekoliko peskovniki in nekaj gugalnicami bi bili otroci zelo zadovoljni. Hišni sveti, krajevna skupnost — tu so konkretne naloge!

Samouprava na gimnaziji: da ali ne

Septembra so imeli na občinskem komiteju ZMS Kamnik sestanek, na katerem so se pogovarjali o aktualnih problemih socialistične vzgoje in izobraževanja mladih.

Sestanka sta se udeležila tudi direktor gimnazije profesor Zvozne Verstovšek in Valentin Kalan, profesor sociologije in filozofije ter umetnostne vzgoje na tem zavodu.

Rot Tatjana je najprej podala kratko poročilo s sestanka predsednikov komisij za vzgojo in izobraževanje pri občinskem komiteju ZMS, ki je bil na CK ZMS v Ljubljani. Po poročilu se je razvil zanimiv razgovor o življenju in delu gimnazijcev.

Direktor gimnazije je najprej povedal nekoliko misli o svojih varovancih — dijakih gimnazije. Predstavniki mladine so namreč želeli zvedeti kaj več o položaju dijakov pri odločanju, in živahnosti življenja — torej, kako se vključujejo v samoupravno sodelovanje. Marsikdo se bo morda vprašal, zakaj je prav gimnazija tista, ki mora upoštevati tudi glas dijakov.

Vprašanje samoupravljanja je že spomladi, takoj po ustanovitvi, začel reševati aktiv mladih komunistov. Njihova prva naloga, ki so si jo zadali v svojem programu, je bila, pregledati statut gimnazije in ugotoviti morebitne nepra-

vilnosti ki (morda) obstajajo. Zakaj so si mladi komunisti za prvi problem zastavili prav vprašanje gimnazije? Ker je večina mladih komunistov prav iz vrst gimnazijcev, so najbrž ti sprožili razpravo o »nevzdržnem« položaju.

Ali so dijaki sploh seznanjeni, kaj pomeni samouprava? Si morda pod to besedo zamišljajo popolno svobodo pri odločanju vseh dogajanj? Dijaki imajo predstavnika v svetu šole, ki je obenem predsednik mladinske organizacije, poleg tega pa imajo tudi predstavnika mladine, ki ga delegira Občinski komitej ZM Kamnik. Torej, nujno je potrebno sodelovanje dijakov s svojima predstavnikoma. Morda dijaki pod samoupravo razumejo obvezno otvoritev kadilnice v avli tretjega nadstropja, ki jo zahtevajo (za katero pa ni prostora), ali pa morda zahtevajo popolno udeležbo pri ocenjevanju, tako da bi bil profesor le tisti, ki bi oceno v redovalnico samo

napisal, o njeni tehtnosti pa bi odločali dijaki sami? Morda se jim zdi čudno, da je v statutu gimnazije določeno, da ne smejo obiskovati javnih lokalov, v katerih točijo alkoholne pijače? Toda — gimnazija je vzgojna ustanova in tako mora imeti na skrbi tudi izvenšolsko udejstvovanje svojih gojencev. Zato imajo v statutu določeno, da se dijaki ne smejo zadrževati zunaj po deveti uri zvečer (s tem mislim na dobro znano hora legalis).

Na sestanku so se domeni o posebnih urah, na katerih bi se dijaki seznanili s pravilnikom o ocenjevanju, o uvajalnih urah, ki bi jih imeli v okviru mladinske organizacije. Da bi sklepe sestanka čimbolj dosledno uresničili, so že imeli eno takih uvajalnih ur.

Kaj je torej samouprava v gimnazijskem smislu? Je to odločanje o učnem programu, javnem ocenjevanju, organiziranju mladinskih ur in krožkov ali je to pomoč boljšim dijakom slabšim...?

O teh in podobnih stvareh bi se lahko dijaki pogovorili s svojimi kolegoma — sošolcema, ki sta se udeležila seminarjev o samoupravljanju v Bohinju, oziroma v Grobljah.

ToS

Šolsko poslopje potrebno obnoviti

Zopet se oglašamo. Radi bi povedali svetu, da še živimo, da se celo razvijamo iz leta v leto, kljub raznim težavam. Seveda se zaenkrat še ne moremo meriti s tovrstnimi šolami drugod, ki že delajo dalj časa kot mi. V štirih letih obstoja šole se je leta razvila iz prvotne petoddelčne v enajstoddelčno. Število učencev je naraslo od nekdanjih 36 na 115. Vzporedno s povečanjem števila otrok je nastala potreba tudi po učnem kadru. Pri vsem tem so nastale nove težave in ovire. Kako npr. urediti prevoz vseh teh otrok in to iz najoddaljenejših krajev kamniške in domžalske občine? Ta problem je vodstvo šole rešilo s razumevanjem, ki ga je pokazalo avtobusno podjetje Ljublja-

na-transport in tudi obe Temeljni izobraževalni skupnosti, ki sta zagarantirali pokritje stroškov za ta prevoz. Druga težava je bila, kam s tolikim številom otrok. Učilnice so naenkrat postale pretesne, zmanjkalo je prepotrebne šolske opreme. Treba je bilo uvesti drugo izmeno pouka. Pri tem je zopet nastalo vprašanje, kako urediti prevoz teh otrok. Težave pa so tudi z učnim kadrom, saj ima večina od njih daleč do šole, ker v kraju službovanja ni stanovanj, čeprav je komaj petdeset metrov od šole zgrajen velik zadržni dom, ki trenutno služi za skladišče embalaže podjetja Slovenija-vino. Dom je le na pol dograjen in počasi razpada. Zato bosta morali obe občini v bodoče resno

računati s tem dejstvom. Šola kljub vsemu temu le dosega lepe in zadovoljive učne in vzgojne uspehe, kar je lepo pokazala vzorno urejena šolska razstava ob zaključku šolskega leta 1967/68. Vse priznanje šoli pa so dali tudi starši otrok, ki danes po štirih letih vse drugače gledajo na homško šolo kot nekdanj. V veliko pomoč šoli je tudi Društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam, ki ima svoj sedež na šoli. Društvo materialno in moralno podpira delo in razvoj šole, posredno pa v njem sodeluje večina ustanov in podjetij obeh občin. Žal so še nekatere ustanove in podjetja, ki se kljub našim prošnjam še do danes niso odzvale. Upamo, da se bo tudi pri njih našel kdo, ki bo razumel naša prizadevanja in napore in vplival na delavske svete.

Pa še nekaj nas teži. Šolsko poslopje je nujno potrebno obnove, pa zato ni in ni denarja. Streha pušča na vseh koncih, dimnike je razjedla zmrzlina in se nevarno nagibajo, okna razpadajo, strešni žlebovi rjave in puščajo. Smetišče je prav tako potrebno hitre obnove. Balkon na severni strani šole se bo podrl. Od nekdanje šolske ograje so ostali samo še betonski stebrički. Kamini po učilnicah ne morejo dovolj ogreti prostorov v zimskih mesecih, zato bi bilo nujno misliti na drug način ogrevanja (peči na olje ali centralna kurjava). Vemo, da se vse naenkrat to ne da urediti, a radi bi, da bi se vsaj postopoma pristopilo k tem najnujnejšim obnovitvenim delom in zanje zagotovilo od strani obeh Temeljnih izobraževalnih skupnosti potrebna finančna sredstva. N. V.

Dnevno varstvo šolskih otrok v dijaškem domu

Skupščina temeljne izobraževalne skupnosti je sklenila, da je treba obstoječe zmogljivosti na področju otroškega varstva v Kamniku bolje izkoristiti. Prvi konkretni ukrep je že uresničen. Dnevno varstvo šolskih otrok, ki je preje zasedal kapacitete otroškega vrtca Antona Medveda, so priključili dijaškemu domu. Zmogljivosti tega doma so bile namreč do tedaj izkoriščene le 30-odstotno. Po preureditvi lahko sprejme dijaški dom 70 šolskih otrok v dnevno varstvo in 30 v celodnevno oskrbo z bivanjem. Računajo pa, da bi z adaptacijo še enega prostora povečali možnosti za dnevno varstvo še za nadaljnjih 20 — 30 otrok. Verjetno bo to prej ali slej treba storiti, saj je že sedaj v dnevnem varstvu 70 otrok, v internatski oskrbi pa 22.

Šolski otroci, ki so v dnevnem varstvu, se v domu pod pedagoškim vodstvom vzgojiteljic pripravljajo na pouk in sicer v dveh skupinah: v prvi so otroci od 1. do 4. razreda osnovne šole, v drugi pa učenci od 5. — 8. razre-

da, vajenci in dijaki gimnazije. Vsi otroci prejmejo po 2 obroka hrane (zajtrk in kosilo ali kosilo in večerjo). Varstvena ustanova posluje od 5.30 do 16. ure za prvo skupino, za starejše otroke pa do 18. ure.

Kako pa je s prispevki staršev? S temi se krijejo le izdatki za hrano. Za otroke do 4. razreda osnovne šole plačajo starši po 110 N din na mesec, v primeru dveh ali več otrok pa po 100 N din. Za večje otroke je prispevek 150 N din, ozir. 130 N din v primeru več otrok ali če je mati samohranilka.

Seveda ni treba posebej poudarjati, da so se z uvedbo dnevnega varstva v dijaškem domu trenutno sprostile zmogljivosti v otroškem vrtcu Antona Medveda, ki bo odslej namenjen samo predšolskim otrokom. Zato bi bilo prav, če bi starši, ki imajo sedaj težave z varstvom svojih otrok, to priliko izkoristili in se v upravi vrtca pozanimali, kakšne so možnosti za varstvo njihovih otrok. S.

Teden boja proti tuberkulozi

Letošnji teden boja proti tuberkulozi od 23. do 29. septembra je v Jugoslaviji potekal pod geslom »Zavarujmo otroke pred tuberkulozo«.

Tuberkuloza v SR Sloveniji prav gotovo v obolevnosti prebivalstva ne pomeni več osrednjega problema — čeprav moramo imeti pred očmi, da vsako leto na novo oboli za tuberkulozo okoli 2.000 oseb. Teden boja proti tuberkulozi je bila zvezna akcija, ker je v nekaterih predelih Jugoslavije tuberkuloza še močno razširjena.

Kakor je znano, sta zadnja leta v razvitejših deželah in tudi pri nas morbidnost (številčno razmerje med bolnimi in zdravimi) in mortalnost (številčno razmerje med umrlimi in številom prebivalstva) v znatnem upadanju. Ta padec je po mnenju strokovnjakov zasluha zdravstvene službe. Zato je naloga pneumofiziološke službe, da poleg zgodnjega odkrivanja in zdravljenja tuberkuloznih bolnikov še vedno v istem obsegu in na isti ravni nadaljuje z vsemi preventivnimi ukrepi, v katerih je tudi organizacija Rdečega križa našla glavno vsebino svoje dejavnosti na področju boja proti tuberkulozi.

Na prvem mestu moramo prav v Sloveniji omeniti enotnost in načrtnost v delu organizacij naše pneumofiziološke službe, v prisvojitvi pametnih in sodobnih principov. Dosednje zdravljenje vseh virov tuberkuloze je eden najuspešnejših činiteljev v preventivni dejavnosti protituberkulozne službe.

Grafična krivulja na novo odkritih primerov pljučne tuberkuloze v enem letu ima v SR Sloveniji tendenco stalnega upadanja. V zadnjih 7 letih je le-ta upadla za 48 %. Če podatke o novo odkritih primerih pljučne TBC primerjamo z nekaterimi drugimi deželami, dobimo na 100.000 prebivalcev naslednjo sliko: Danska 18 (1960), ZDA 28 (1962), ČSSR 86,9 (1964), Zahodna Nemčija 84 (1963), SR Slovenija 93 (1965), SFRJ 157 (1965).

Iz vsega navedenga lahko ugotovimo, da mora pneumofiziološka služba še naprej razvijati svojo aktivnost.

Tuberkuloza pri domačem prebivalstvu stalno upada, toliko bolj pa je pomembno število novih bolnikov med priseljenim prebivalstvom. To vsekakor terja večjo skrb družbe za izboljšanje življenjskih razmer med na novo priseljenim prebivalstvom in za kvalitetnejše zdravstveno varstvo. Največ na novo odkritih tuberkuloznih bolnikov je med priseljenim prebivalstvom v letu 1959 in ponovno v letu 1963. Od tedaj njihovo število leto za letom močno upada. Največ bolnikov priseljenega prebivalstva je pred prihodom v Slovenijo bivalo v BiH (46,1 %), v Hrvaški (24,6 %) in v Srbiji (18,1 %).

Dosedanje statistične obdelave tuberkulinskih testov otrok in mladine so pokazale, da se število okužb postopoma manjša. Otroci se ne okužujejo več v predšolski in šolski dobi, temveč pozneje, vedno več pa je takšnih, ki se sploh ne okužijo. Če pa se že, se šele potem, ko so že zapustili šolske klopi in jih je zajel vrtinec vsakdanjega življenja. Vendar bodo ti ljudje v nenehni nevarnosti okužbe tako dolgo, dokler bomo še odkrivali bolnike z odprto pljučno tuberkulozo. Zato bo besežiranje potrebno še dolgo časa, da bomo naše mlade generacije zavarovali pred obolenjem za tuberkulozo. M. Z.

Nov stanovanjski trgovski blok

V Kidričevi ulici je gradbeno podjetje Graditelj začelo graditi nov trgovski stanovanjski blok na prostoru nekdanje tovarne ETA. Pri podiranju starih prostorov so s stroji podrli obokani odvodni prekop Šutenskega potoka, ki prihaja izpod Kalvarije in je bil izpeljan pod poslopji tovarne v smeri proti Bistrici. Na istem mestu so položili močne betonske cevi, po katerih se bo odslej odtekal potok. Stari oboki so bili zidani iz opeke še v prejšnjem stoletju, prav tako pa tudi prostorne kleti pod severnim delom tovarniškega poslopja, ki je bilo nekdanj gospodarsko poslopje gostilne pri Krištofu. V kletih so hranili poljske pridelke. V južnem delu zgradbe je bil najprej skedenj, potem pa med prvo svetovno vojno leta 1916 edini razred deške osnovne šole. Pouk so orga-

nizirali tako, da so se v dveh dneh izmenjali vsi štirje razredi. Vsak razred je imel torej pouk vsak drugi dan. V poslopju osnovne šole na trgu je bila namreč v času pouka v šolskem letu 1915—1916 vojaška bolnišnica. Kasneje je bila v južnem prostoru telovadnica, potem pa tovarna ETA. V jugozahodnem vogalu je bil vzdani rimski nagrobni spomenik, ki so ga zdaj prepeljali v muzej na Zaprice.

Novi stanovanjski blok bo proti oceni dolg 30 metrov. V vseh spodnjih prostorih bodo trgovski lokali, od katerih jih bo dve tretjini zasedla METALKA iz Ljubljane, enega slaščičarna VESNA, v enem pa bo kak urad. Stanovanjski blok bo tudi proti vzhodu dolg 30 metrov, širok pa 18 metrov. V treh etažah bo 20 stanovanj, ki ji Graditelj gradi za trg.

Kje so Puharjeve slike

Janez Puhar, ki se je rodil 26. avgusta 1814 v Kranju in prav tam umrl 7. avgusta 1864, je bil priznan izumitelj fotografije na steklenih ploščah pa tudi slikar in pesnik. Malo pred smrtjo je leta 1862 kot kaplan služboval v Kamniku. 19. aprila 1842 je izumil fotografijo na steklene plošče, medtem ko sta izumitelja Daguerre in Niepce pičila tri leta pred tem datumom objavila svoj izum fotografiranja na posrebranih kovinskih ploščah. Na londonski industrijski razstavi 1851 je bil Puhar za svoj izum odlikovan z bronasto kolajno, pariška trgovska akademija pa ga je 17. junija 1852 imenovala za svojega člana in mu izročila diplomo, v kateri ga je imenovala izumitelja fotografiranja na steklo. Tudi Akademija znanosti na Dunaju je objavila njegov izum. To so tudi edina priznanja, ki jih je bil deležen, za kar pa nosi krivdo sam, ker svojih iznajdb ni rad objavljala. Izumil je še povečavo slik, prenos slik na papir ter fotografijo na papir z žveplom in živim srebrom. Važnost uporabe živega srebra so šele v zadnjih desetletjih (od leta 1937) znova odkrili in jo začeli uporabljati v Puharjevi tehniki.

Edino sliko na papirju, najbrž napravljeno z žveplom in živim srebrom, je hranil Puharjev nečak, dvorni svetnik Julij Polec v Kamniku. Slika je predstavljala Puharjevo sestro Terezijo, omoženo Polčevo, v deklinskih letih. V Polčevi lasti so bi-

le tudi fotografije na steklo, ki so predstavljale izumiteljev avtoportret, setro in pa reprodukcijo Vodnikovih slik, dalje tri slike na solnat papir, ki predstavljajo Blejsko jezero, reprodukcijo slike o ženitovanju v Kani Galilejski in pa reprodukcijo neke svetopisemske ženske osebe. Vse te slike so bile do leta 1940 v lasti kamniškega zdravnika dr. Julija Polca, ki so ga nacisti 31. januarja 1944 ustrelili s skupino kamniških talcev v Šentvidu nad Ljubljano. Kam so prešle Puharjeve slike iz kamniške Polčeve družinske lastnine, ni znano. K sreči hrani muzej v Ljubljani več Puharjevih originalnih slik na steklo. V Kamniku so vsa poizvedovanja ostala brez uspeha. Zdravnika dr. Julija Polca so okupatorske oblasti že poleti 1941 preselile v Keršmančevo hišo na sedanji Cankarjevi cesti, Polčevo hišo v Maistrovi ulici pa so spremenili v gestapovsko mučilnico. Ko je tu gradbeno podjetje Graditelj pred štiri leti nadzidalo podstrešne sobe, so na podstrešju našli samo dobro skrito spominsko ploščo, ki je zdaj vzdana na njegovi rojstni hiši. Dr. Polec se je leta 1941 moral preseliti v novo stanovanje z vso opravo in je torej vzel s seboj tudi Puharjeve slike. Ali so po njegovi smrti nacisti raznesli tudi slike, ali so bile na kak drug način uničene, bo težko ugotoviti.

Prof. I. Zika

Ali so Pečaherji izumrli

Pečaherji (pisano Petschacher) so dobili ime po nemški obliki krajevnega imena Peče (Petschach) pri Moravčah ali pri Podkloštru na Koroškem. Koroški Pečaherji so veljali že proti koncu 15. stoletja za izumrli plemeniti rod, med kranjskimi pa domnevamo kamniško meščansko in plemiško panogo Pečaherjev, če ni bila to sploh samo ena rodovina. Kamniški meščan Lenart Wečehar se je leta 1428 oženil z Ano, hčerko Janeza Solze, gospodarja gradu Zg. Perovo, ki je dobila za doto desetino od 6 in pol kmetije na Rodici, od tašče pa je Lenart kupil desetino v Cirkušah v Tuhinjski dolini. Leta 1458 je bil Lenart lastnik graščine Zgornje Perovo in je zase, za starše, za ženo Ano in svoje potomce ustanovil pri kamniški fari bratovščino sv. Trojice in sv. Lenarta pod pogojem, da bodo za njih opravili tedensko pet maš. Njegov sin je bil Ahac, vnuk pa Erazem, prav tako oba gospodarja na Zgornjem Perovem. Pečaherji so bili z graščino lastniki vsega zemljišča na levem bregu Bistrice, ki je najbrž segalo vse do Novega trga in do vrha Kratne. Ob Bistrici je bil mlin in tlačilnica sukna. Strnjeno graščinsko posest so razparcelirali in razpadali šele proti koncu prejšnjega stoletja, zdaj pa so na tem zemljišču zasnovali novo naselje enodružinskih hiš.

Med kamniškimi Pečaherji je Boltežar 1510 zelo pomnožil svo-

jo posest. Felicijan, ki je bil 1520 izbran, da odpotuje s pritožbami kranjskih stanov v vrhovni vladi v Ausburg, je pripadal morda vitežkemu rodu Pečaherjev. Andreja Pečaherja, ki se je nagibal k protestantizmu, so 26. februarja 1965 izvolili protestantski kranjski stanov, da je s petimi drugimi plemiči odpotoval kot odposlanec k nadvojvodu Karlu s prošnjo, da bi Trubar še smel ostati v deželi. Spremenil je tudi Lenartovo ustanovo od 5 obveznih tedenskih maš na eno samo. Po letu 1640 ohranjene kamniške matične knjige ne beležijo nobenega Pečaherja. Morda so prešli v Škofjo Loko ali pa se je tam nova meščanska Pečaherjeva veja povzpela v viteški stan. Vendar pa sodijo, da je rodbina Pečaherjev po moški liniji že leta 1689 izumrla.

Med Pečaherji zavzema posebno mesto Nikolaj, ki je bil rojen okrog leta 1410 na Krajskem, morda prav v Kamniku. Neznan je, kako je prišel v Znojmo na Južnem Moravskem in pri kateri ustanovi ali katerem odličniku je bil »tajnik« — notulor. Napisal je v dobi 1431 do 1445 16 latinskih pesmi, za svoje poreklo pa pravi, da je rojen na Kranjskem in da je njegov rod slovenski. V pesmi opeva sodobne politične dogodke. V 15. pesmi obokuje smrt poljskega kralja Vladislava, ki je padel v bitki proti Turkom pri Varni 10. novembra 1444.

Čeprav sodijo, da je še pred letom 1700 izginil primerek Pečaher, pa najdemo med šahovskimi problemi leta 1882 v dunajskem mesečniku Oesterreichische Lesehalle tripotezni problem št. 185, ki ga je sestavil Petschacher na Dunaju. Ali je to potomec Nikolaja Pečaherja iz Znojma ali kak mlajši priimek iz koroških Peč, bo pač težko ugotoviti. Vendar pa ta priimek kaže, da je bil ob koncu prejšnjega stoletja stari kamniški priimek Pečaherjev še vedno živ.

Prof. I. Z.

Predjamski vitezi tudi v Kamniku

Zdaj, ko smo v dobi potujočega turizma, radi obiskujemo Postojno in bližnji Predjamski grad. Tudi šolarji vsaj enkrat v svojem osemletnem šolanju napravijo izlet v tadva kraja. Zgodba o roparskem vitezu Erazmu je še vedno živa in privlačna. Za kamniške obiskovalce bi veljalo zapisati sledeče zgodovinske podatke: Predjamski vitezi, ki jih nemški viri imenujejo Lueger (in tudi Luger), italijanski viri pa Logar in Luogar (ali so bili to prvotno slovenski Logarji, ni točno dognano), se kot kranjsko — goriški plemenitaši pojavijo že leta 1202. Takrat so bili vazali goriških grofov, od 1463 pa kranjski deželani. Nikolaj Predjamski je bil od 1463 do 1478 glavar v Trstu. Ker je prekruto ravnal z upornimi Tržačani, ga je dal cesar Friderik III. vreči v ječo, da bi se prikupil Tržačanom. Nikolaj Predjamski se je rešil le na ta način, da je prepustil grad Zgornji Devin cesarju. Listino sta morala podpisati sinova Jurij in Erazem. Če je resničen podatek, ki ga navaja II. Kamniški zbornik 1956, stran 74, da je bil Erazem von Lueg ali Predjamski leta 1497 in 1482 cesarski oskrbnik v Kamniku, potem ta ni mogel biti znani uporni vitez, pač pa Nikolajev brat Erazem. Lueger ali Predjamski, torej po vsej verjetnosti brat Nikolajev, se je najprej odlikoval v bojih in ga je zato cesar poklical na svoj dvor. Erazem pa je bil velik pustolovec in se je kasneje, najbrž zaradi cesarjevega postopanja z Nikolajem, zvezal z ogrskim kra-

ljem Matijo Korvinom (našim kraljem Matjažem!) in postal roparski vitez. L. 1483 ga je na cesarjevo zapoved začel oblegati v njegovem gradu Predjami pri Postojni tržaški glavar Krištof Ravbar in ga šele spomladi 1484 uspel ubiti s topovskim strelom.

Nikolajev sin Jurij je nadaljeval rodbino Predjamskih in je imel tudi hišo v Kamniku. Njegov sin Franc je bil zadnji tega rodu. Leta 1552 so ga v njegovi hiši v Kamniku ubili biriči, pred katerimi se je skrival. Zakaj se je moral skrivati, nam zgodovina ne pove. Katera hiša v Kamniku je bila njegova, lahko samo domnevamo. Morda je bil to tako imenovani »grajski dvor« na glavnem trgu, danes trgovina »Oblačila«, čigar lastniki so bili kasneje grofi Thurni, gospodarji Starega gradu. Franc Predjamski je namreč precej obubožal in je prodal mnogo posestev svojemu kamniškemu bratrancu grofu Francu Thurnu, sinu Janeza Thurna in Doroteje Predjamske, vdove po Nikolaju Predjamskem, ki je leta 1481 umrl v Trstu. Hišo na glavnem trgu, ki je znamenita po svojih okenjskih policah in dvorišnih arkadah, pripisuje Thurnom samo mestna tradicija. Kamničani so jo vedno nazivali »grajski dvor«, ki je bil kasneje last grofov Auerspergov — Turjaških. Omenja ga tudi Valvazor. Vendar pa je v kroniki, ki jo hranijo v frančiškanskem samostanu in je pisana v latinskem jeziku, zapisano, da je dvorec grofov Thurnov stal poleg frančiškanskega

samostana in da so bili pozneje njegovi lastniki Auerspergi. Ko so se frančiškani leta 1695 odločili, da popolnoma razrušeni samostan s cervkovo znova zgradijo, so podrli Auerspergov dvorec in material porabili pri zidanju samostana. Drugo Auerspergovo hišo, ki je stala poleg tako imenovanega dvorca, so prezidali skupaj z Butaličevo hišo v suknarno in barvarnico sukna. To je danes hiša zdravnika dr. Puclja. Podrti Auerspergov dvorec je moral torej stati na prostoru, ki ga zdaj zavzema vrt te hiše in prostor pred njim v smeri proti samostanu. Zato je verjetno, da so imeli Thurni v Kamniku dve hiši, eno na glavnem trgu in drugo poleg samostana. Katero od ted dveh jim je prodal zadnji Predjamski, bo težko ugotoviti. Franc Thurn je najbrž obe prodal Auerspergom.

Prof. I. Zika

»KAMNIŠKI OBČAN« — glasilo SZDL občine Kamnik. — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik France Svetelj, tehnični urednik Avgust Novak. — Izhaja enkrat mesečno — Uredništvo in uprava: Delavska univerza, Kamnik, Kidričeva ulica (Zdravstveni dom). Tiska tiskarna »Kočevski tisk« v Kočevju.

KAMNIK IN GORE

Pod tem naslovom bosta Fotokino klub in PD pripravila razstavo umetniške fotografije, ki bo odprta od 26. — 30. novembra v dvorani nad kavarno.

Razstava bo zajela dve med seboj zelo povezani temi in sicer fotografijo Kamnika in planinsko fotografijo.

V okviru razstave bo tudi 27. XI. v mali dvorani Doma večer barvnih diapozitivov na isto temo. Vsak udeleženc lahko

prispeva 10 črno belih fotografij v velikosti od 24 30 do 50 × 60 cm, lahko pa tudi do 50 barvnih diapozitivov 24 × 36 mm ali 6 × 6 cm.

Zirija, ki jo bosta izbrala upravna odbora Foto kluba in PD, bo dodelila nagrado za najboljšo fotografijo Kamnika in planinsko fotografijo ter nagrado za najboljšo kolekcijo diapozitivov planinskih fotografij.

TOS

Marjan Perčič — žrtev snežnega plazu z Grande Rocheusa

Bilo je v ponedeljek, 16. septembra, ko so se kamniški planinci na Zalahu za vedno poslovili od svojega tovariša, nadarjenega in prizadevnega mladega alpinista Marjana Perčiča iz Kamnika.

Pred dobrim mesecem je s tremi svojimi kolegi odrinil na osvajanje novih vrhov v Francoske Alpe. Takrat ni niti najmanj pomislil, da se bo moral v svoj domači kraj vrniti v krsti...

12. avgusta so se v organizaciji alpinističnega odseka kamniškega planinskega društva odpravili v Centralne Alpe poleg Marjana Perčiča še Jernej Koritnik z Zduše, Milan Humar iz Godiča in Franc Maležič iz Kamnika.

Utaborili so se na Monteversu (1900 m). Ker je bilo slabo vreme, so nekaj dni izkoristili za trening na ledeniku Mer de Glace. Čez tri dni, 19. avgusta, so se odločili povzpeti na Argentierski ledenik. Ko so prespali noč 2700 m visoko, so ob 2. uri zjutraj krenili iz kože proti vrhu Aiguille Verte (4121 m). Bili so prvi Jugoslovani, ki so si izbrali nad 100 m dolgo pot po ozebniku, ki sta ga leta 1922 prva preplezala Francoza Charlet in Simond.

Naši alpinisti so imeli zaradi velikega snega, slabega ledu in velike strmine (60 — 70 stopinj) zelo težke plezalne pogoje. Ledenih klinov sploh niso mogli uporabljati. Mračilo se je že, vendar niso našli bivaka, zato so ponoči nadaljevali pot in proti jutru dosegli 3998 m visoki vrh, ki se imenuje po Armandu Charletu.

Z vrha je bil čudovit razgled na vse švicarske gore od Monte Rosa do Matterhorna na eni strani, na drugi pa na montblanško skupino. Izkopali so luknjo v sneg. Sledilo je kuhanje in počitek.

Zbudili so se okrog 9. ure, nato pa so se lotili Granitnega stolpa na grebenu. Kmalu so osvojili tudi vrh Grande Rocheuse v višini 4102 m, od koder so se po vrvi spustili v istoimensko sedlo. To je bilo okrog poldne.

Kamniški fantje so začeli sestopati po tako imenovanem Wimperjevem kuloarju. Prvi je sestopal Marjan Perčič, za njim Franc Maležič, kot zadnja pa Milan Humar in Jernej Koritnik. Morebitnim nevarnim plazovom so se hoteli umakniti v skale v levi strani, vendar so bile te povsem pokrite z ledom in snegom. Zato so se spuščali po sledovih, ki sta jih pol ure pred njimi pustila nemška alpinista. Brez vsakih težav sta Nemca prišla v dolino. Naši so sestopali zelo previdno in počasi. Zaradi slabega snega so se jim na derezah nabirale snežene cikle.

Koritniku je iznenada spodrsnilo. Skušal se je ujeti s cepinom, vendar se je ta hip utrgal snežni plaz, ki je vse štiri potegnili s seboj 300 m po strmini, kjer znaša naklon 40 stopinj, nato pa jih je vrglo čez 20 m visok prag in se naposled ustavil na snežnem pomolu.

Obležali so blizu drug poleg drugega, le Perčič je bil nekoliko nad njimi. Bil je nezavesten in

ves povit z vrvmi. Vezi ga je rešil Jernej in mu nudil prvo pomoč.

France Maležič se je nato sam napotil po reševalce, čeprav je bil ranjen. Ko se je po naporni hoji približal meteorološkemu observatoriju, je začel klicati na pomoč. Do meteorološke postaje zaradi utrujenosti in bolečin ni uspel priti, ker stoji na strmini in jo oskrbujejo s helikopterji.

Sem in tja je od observatorija veter zanesel do Franceta angleško govornico. Klical je na pomoč, vendar je imel občutek, da ga nihče ne sliši, zato se je napotil naprej proti zavetišču Couvercle, na višini 2600 m. Med potjo proti zavetišču je opazil nad seboj helikopter s francoskimi poklicnimi reševalci iz Chamonixa, ki so hoteli njegovim tovarišem na pomoč.

S helikopterjem so nato vse prepeljali v bolnišnico v Chamonix. Zdravniki so ugotovili, da

ima Perčič hud pretres možganov, zlomljeno roko in počeno lobanjo. France in Marjan sta imela odrgnine po telesu in zlomljena rebra, Jernej pa poškodovano hrbtenico in koleno. Marjan je ostal v bolnišnici v Chamonixu. 11. septembra pa je prispelo v domovino žalostno obvestilo, da je mladi alpinist podlegel poškodbam.

Marjan Perčič je bil med najprizadevnejšimi kamniškimi alpinisti. Plezal je dve leti, vendar je v tem času opravil kar 38 težjih vzponov. Med drugim je preplezal Centralno smer in Glavo v Planjavi ter Rumeno zajedo, ki vse sodijo med šesto težavnostno stopnjo. Bil je izredno priden član mladinskega odseka pri PD Kamnik in prav gotovo bi postal vrhunski alpinist, če se nesreča zanj ne bi končala tako tragično.

Planine so v sorazmerno kratkem času terjale že tretjo žrtev med mladimi kamniškimi alpinisti.

Kaj je res težko...?

Lani je šolsko športno društvo na osnovni šoli Toma Brejca pred šolo uredilo lično vitrino, v kateri so objavljali vse najnovejše podatke o športnih dogodkih društva. Najmanj vsak teden so zamenjali tudi fotografije o delu društva, ki so lepo poživile vitrino, obenem pa so dokazale, da njihovo društvo ne spi. Toda steklo vitrine je bilo

razbito že prve dni. Steklo so nato zamenjali še nekajkrat, če so hoteli še naprej seznanjati Kamničane o njihovem delu. Toda nekdo je najbrž užival nad razbijanjem. Nato so vitrino umaknili v skladišče, letos pa so jo rokometaši postavili ob pločniku pri zdravstvenem domu. Toda spet se je nekdo spotaknil ob njo in steklo spet čaka steklarja, da ga zamenja. Tako početje prav gotovo ne vzpodbuja niti rokometnega kluba niti tistega, ki ima veselje s tem delom, prav gotovo pa ni takega početja vesel tudi tisti, ki z zanimanjem spremlja fotografije ter novice v vitrini.

TOS

PREDSEDNIKI KAMNIŠKIH SINDIKALNIH PODRUŽNIC V ŠKOFJI LOKI

Srečanje s Škofjo Loko

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Kamnik, tov. Dobnikar, je pripravil za predsednike kamniških sindikalnih podružnic zanimivo srečanje s Škofjo Loko. 19. oktobra so bili namreč gostje tov. Poldeta Logonderja, predsednika občinskega sindikalnega sveta Škofja Loka. Namen te poti je bil predvsem pogledati, kaj delajo sindikalne podružnice v LTH (loške tovarne hladilnikov) in v Jelovici, se pogovoriti o bližnjih občnih zbiorih ter si za nameček ogledati še škofjeloški muzej ter Poljansko dolino.

Zakaj je bilo treba iti prav v Škofjo Loko? Ker je koristno pogledati, kaj in kako delajo tudi druge, ker po velikosti Škofja Loka nekako odgovarja Kamniku, ker imajo tudi tam tovarne in podjetja, ki iščejo podobne poti s podobnimi problemi. O vsem tem se je lahko prepričalo 35 predstavnikov kamniških sindikalnih podružnic.

V LTH je kakih 900 zaposlenih. Tovarna dela v treh obratih, ki pravzaprav sestavljajo 3 proizvodne veje. Je ena najmočnejših tovrstnih tovarn v Jugoslaviji, po proizvodnji pa tekmuje z Gorenjsko predilnico. Zadnje leto je čutili izreden gospodarski vzpon. Nova skladišča nimajo kaj uskladiščiti, vse gre sproti na trg. Tak uspeh je pripisovati dobremu vodenju in dobri strokovni zasedbi, saj je med drugimi strokovnimi močmi čez 35 inženirjev.

Tov. Jože Stanovnik, glavni planer proizvodnje teh tovarn, je goste vodil od oddelka do oddelka, a škoda, da niso mogli videti celotnega utripa tovarne, ker so zaradi sobote mnogi imeli prosto. V nasprotju z LTH, kjer je vse

bučalo, se parilo in cvrlo v ognjenih kotlih, ropotalo in cingljalo, je bil v Jelovici mir. Prijeten duh po lesu, gotovi izdelki v lični embalaži, pa zopet les, stroji ter roke pridnih delavk in mizarjev, to je JELOVICA, delavnica montažnih hiš, skozi katero je vodil goste predsednik delavskega sveta. Podjetje je trenutno v rekonstrukciji. Direktor ing. Jože Olip meni, da bodo z novim tipom montažne gradnje dali nov prispevek k izboljšanju stanovanjskega vprašanja in to s kvaliteto, ki je bila doslej še povsem neznan. Posamezne občine že odreajo lokacije za tovrstno gradnjo. V prihodnosti bo podjetje obvezno s svojimi ekipami v lastni izvedbi postavilo stanovanjski objekt, skušalo pa bo doseči tudi kreditiranje s svoje strani. Do novega leta bo na vpogled nov program: 20 tipov z 20 različnimi cenami. Življenjska doba montažne hiše Jelovica postaja teoretično skoraj večna in se približuje klasični gradnji. Trenutno prehajajo v novo montažno gradnjo, ki jo bodo v novembru praktično preizkusili.

Po direktorjevem pojasnilu je skrbni sindikalist, tov. Viktor Šinko, pogostil goste z osvežujočo pijačo, predsednik delavskega sveta pa razdelil reklame zvezke, nakar so se sindikalisti odpravili v muzej na škofjeloški grad. Še prej je pred stavbo SO Škofja Loka predsednik občinskega sindikalnega sveta vsakemu izročil škofjeloški kruhek, lectovo srce z rožmarinom, kot spomin na prijetno srečanje v njihovem mestu. Potem so se odpeljali po Poljanski dolini, se v Visokem mimogrede pomudili pri Tavčarju, nato pa se kot prvi zapeljali po novo asfaltirani poti do Trebije. Po dobri uri odmora se je pod vodstvom tov. Dobnikarja začel posvet predsednikov. Razgovor je potekal o vlogi in pomenu predsednikov podružnic, predvsem pa o občnih zbiorih in o kadrovskih pripravah nanje, za kar je vsak udeleženec dobil ciklostirano gradivo.

Srečanje s Škofjo Loko je bilo torej nadvse uspešno. Ne samo, da je bil dan dobera izkoriščen, utrdilo se tudi vezi med posameznimi predstavniki sindikata iz najrazličnejših podjetij, saj so ugotovili, da imajo enake težave kakor tudi tisti iz Škofje Loke pa še drugi, torej da se sindikat v celoti srečuje z več ali manj podobnimi primeri.

Drugo leto bodo škofjeloški sindikalisti vrnili obisk kamniškimi.

Mnogo kvalitetnega sadja

V kamniški sadni drevored pod Zapricami so tudi letos vestno oskrbovali nasade hrušk in jabolk. Uspeh ni izostal. Kljub slabi letini so natrgali 7.000 kg hrušk in 50.000 kg jabolk. Po kvaliteti je bilo sadje odlično in so ga lahko spravili v denar. Posebno je bilo veliko povpraševanje po prvovrstnem sadju, ki so ga vsega še takoj v začetku prodali. Od jabolk je bilo več kot polovico jonatana pa tudi koksova oranžna reneta in zlati delišez sta dobro obrodila. Kamniška drevorednica ima v sadjarstvu tudi pomembno znanstveno nalogo. V poizkusni sadihvi imajo 50 vrst sadnega drevja. Letos so prvič znatno obrodili domači križanci Priolov delišez, mariborka in pohorka. Dali so prav lepe in brezhlebnе plodove, ki so jih razstavili tudi na kmetijski razstavi 13. oktobra v Rodici. Po pravi so vzbujali občudovanje obiskovalcev, saj so ob tej priložnosti prvič lahko videli naše nove sadne sorte, ki jih je vzgojil prof. Priol v Mariboru. Podoba je, da se bodo tudi v našem podnebnju zelo obnesli.

Lira sodeluje skoraj na vsaki proslavi. Na sliki: med spletom parti-zanskih pesmi v Motniku

Koncert »Lira« v Rogaški Slatini

Na povabilo zdravilišča Rogaška Slatina je 10. oktobra zvečer v dvorani zdravilišča doma gostoval pevski zbor »Lira«. Kamniški pevci so pod vodstvom dirigenta prof. Sama Vremšaka zapeli več pesmi Gallusa, Foersterja, Schuberta ter priredbe slovenskih narodnih pesmi. Čeprav je turistična sezona v Rogaški Slatini že končana, se je v zelo akustični dvorani zbralo veliko navdušenih poslušalcev, med katerimi je bilo največ tujcev. Petje kamniških pevcev se je od-

likovalo po ubranosti, med pevci pa je bilo tudi nekaj zelo dobrih solistov. Poslušalci so nastopajoče nagradili z bučnim ploskanjem, tako da so morali več narodnih pesmi ponovno zapeti. Po aplavzu sodeč, je najbolj ugajala belokranjska narodna »Kolo« v priredbi Vasilija Mirka, ki so jo pevci Lire zapeli zelo skladno. Uspel koncert v Rogaški Slatini je nov člen v nizu priznanih najstarejšemu slovenskemu pevskemu zboru.

T. J.

Karnar in Trebušak - prvokategornika

Letošnji spominski šahovski turnir v spomin na šahovska delavca Heringa in Zupančiča je prinesel velik uspeh. Kamničanom Karnarju in Trebušaku, ki sta osvojila prvo kategorijo, Rudi Ocepek pa je osvojil drugo. V A skupini je bil končni vrstni red: 1.—2. Siška in Ivačič 8, 3.—4. Marjan Karnar in Cizelj 6 in pol, 5. Radojevič 6, 6.—7. Tone Trebušak, Vavpetič in Kosanovič 5 in pol itd. V B skupini je sodelovalo prav tako 12 igralcev, zma-

gal pa je Viktor Žitko 8, 2.—3. Ivo Sonc in Slavko Bergant 7 in pol, 4.—6. Ivan Limbek, Ljubo Milič in Rudi Ocepek 7, sledijo pa Štefan Pogačar, Lojze Jagodic, Lojze Ritonja, Ivan Vidic, Tone Nerad in Alojz Ocepek. V tej skupini je sodelovalo kar 7 igralcev iz kamniške občine, ki so bili vsi nekdanji sodelavci in soigralci na številnih turnirjih z obema zasluznima šahistoma Heringom in Zupančičem.

NA KONFERENCI BODO SPREJELI NOV STATUT

Komite mladine pripravlja nov statut, ki ga morajo dokončati do redne letne konference ZM. Z reorganizacijo v vrstah ZM se mora reorganizirati tudi sestav članov občinskega komiteja in delovanje organizacije sploh.

V ta namen je komisija za pripravo pravilnika najprej pregledala statut komiteja Kranj (domenili so se namreč, da bodo imele gorenjske občine približno enake statute, seveda prilagojene svojim specifičnim razmeram), nato pa je sestavila predlog stautta, ki naj bi ustrezal pogojem dela mladine v naši občini. Namesto dosedanjega občinskega komiteja bo po novem statutu občinska konferenca. Predsedstvo bo imelo 11 članov: predsednik, sekretar in predsedniki komisij občinske konference ter drugi člani OK ZM. Predlog pravilnika so ciklostirali in ga poslali po aktivih, da bi se z njim čimbolje seznanili. Nato pa so imeli razširjeni plenum, na katerem so razpravljali o dopolnitvah pravilnika. Domenili so se tudi o organiziranju javne razprave o pravilniku. Ko bodo te razprave zaključene, se bo spet sestala komisija za pripravo pravilnika in bo do konca izdelala pravilnik.

ToS

MALI OGLAS

Visoko nagrado dam tistemu, ki mi odstopi ali posreduje dvosobno stanovanje v Kamniku ali bližnji okolici. Ponudbe poslati pod »Visoka nagrada«.

Visoko nagrado dam tistemu, ki mi preskrbi ali posreduje dvosobno stanovanje v Kamniku ali

bližnji okolici. Ponudbe poslati pod »Visoka nagrada«.

POPRAVEK

V prispevku Spomini Maistrovih borcev (II), Kam. občan št. 6/VIII. 1968 je prvi stavek v prvem odstavku (III. stolpec) pravilno:

»Marsikateri dom ob obronkih Svinske planine...«!

Svečana premiera »Zasede« v Kamniku

V soboto, 12. oktobra, je Kamničane presenetil nevsakdanji kulturni dogodek. Prvič se je namreč zgodilo, da je bila svečana premiera domačega filma v našem mestu.

Kinematografsko podjetje Kranj se je namreč odločilo, da novi slovenski celovečerni film »Peta zaseda« najprej pokaže kamniškemu občinstvu.

Po predstavi so se predstavili občinstvu vsi glavni ustvarjalci filma z režiserjem Francetom Kosmačem. Posebna zanimivost filma je prikaz nekaterih znanih dogodkov na nekoliko drugačen

način — skozi sum glavnih igralcev, ki med seboj iščejo izdajalca.

Režiser se je odločil za mlade diplomante in absolvente Akademije za glasbo, film, radio in televizijo. V filmu srečamo pet novih, svežih obrazov — Marjano Breclj v vlogi bolničarke, Toneta Gogalo, ki igra komandanta Harija, Daret Valiča v vlogi načelnika štaba Bregarja, Borisa Cavazzo kot komisarja Ilijo in simpatičnega Janeza Vajevca v vlogi partizana Tarzana, ki ga je kamniško občinstvo še posebej toplo pozdravilo.

-lj

Še letos prvi stanovalci v največji kamniški stanovanjski zgradbi

Kot vse kaže, se bodo prvi stanovalci novega 48-stanovanjskega bloka, ki ga ob Ljubljanski cesti gradi kranjski Projekt, lahko veselili že v decembru. Zgradba sestoji iz 3 traktov. Najprej bodo dokončali tisti del proti cesti in bo tako vseljivih prvih 18 stanovanj, med njimi 8 trosobnih. Več kot polovica teh stanovanj je že prodanih.

Kot nam je dejal direktor Stanovanjskega podjetja Kamnik tov. Marjan Jeltnikar, je interes kupcev sedaj, ko gre gradnja h koncu, vse večji. Stanovanjsko podjetje namreč ureja vse zadeve v zvezi s prodajo teh stanovanj.

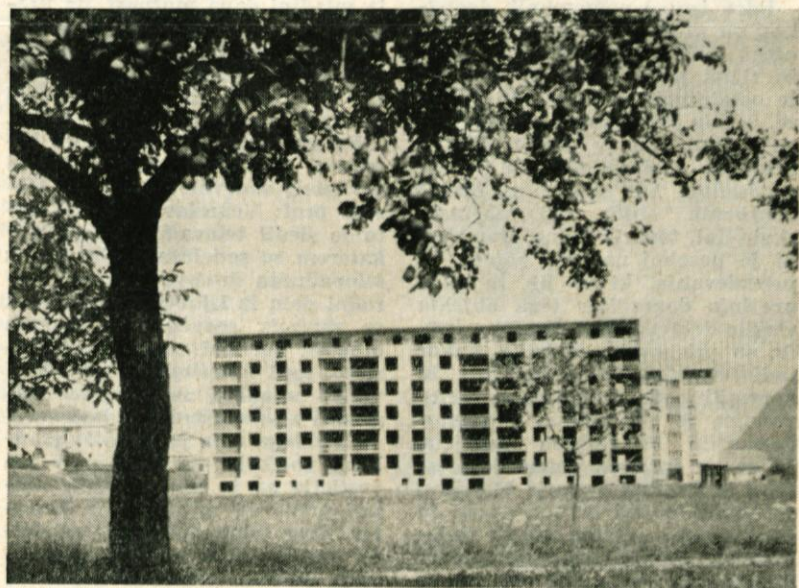
Ni treba posebej poudarjati, da imajo sedaj delovni kolektivi izredno priliko, da pomagajo svojim

delavcem pri rešitvi stanovanjskih problemov, zlasti z odobritvijo posojil delavcem za nakup teh stanovanj. Če bo dovolj zanimanja, bodo v prihodnjem letu vseljiva vsa stanovanja. Vsekakor pa nas najbolj zanimajo cene. Trosobno stanovanje stane 97.000 N din, dvosobno 65.000 N din, enosobno pa 44.000 N din.

Opomba uredništva

Ob zaključku redakcije smo zvedeli, da je delavski svet industrije pohištva »Stol« sklenil odobriti posojilo nekaterim članom kolektiva za nakup stanovanja v tem bloku. Več o tem v prihodnji številki.

S.

Na sliki: skoraj 150 ljudi bo imelo svoj dom v novem stanovanjskem bloku ob Ljubljanski cesti

ROKOMETNI TURNIR

V počastitev občinskega praznika je bil v nedeljo 28. 7. 1968 odigran na rokometnem igrišču osnovne šole Tomo Brejc rokometni turnir za prehodni pokal. Na turnirju so sodelovale ekipe: Škofja Loka, Idrija, Kamnik-I in Kamnik-II.

Nasprotniki so se pomerili vsak z vsakim. Borba za prvo mesto je bila težka, kajti prve tri ekipe so bile precej izenačene. Ekipa Kamnik-II, pa je kljub osvojenemu četrtemu mestu dokazala, da bo letos v II. gorenjski rokometni ligi trd oreh za marsikaterega nasprotnika. Mladi rokometišči so pokazali odlično tehniko in pa bor-

benost. Prehodni pokal je osvojila ekipa Kamnik-I, ki je imela najboljšo razliko v golih.

Rezultati:

Idrija : Kamnik-I	14 : 13
Kamnik-II : Škofja Loka	8 : 17
Kamnik-I : Škofja Loka	20 : 10
Kamnik-II : Idrija	6 : 15
Kamnik-I : Kamnik-II	27 : 20
Idrija : Škofja Loka	8 : 12

Vrstni red:

1. Kamnik-I
2. Idrija
3. Škofja Loka
4. Kamnik-II

Viriant Rado

Rally LKL: kljub dežju dobra udeležba

PETI AVTO-MOTO RALLY LKL

V nedeljo, 23. septembra 1968, je Avto-moto društvo Kamnik organiziralo avto-moto rally, ki je že peti po vrsti. Organizirajo ga izmenoma naše litijsko in lukoviško AMD.

Kljub slabemu vremenu in močnemu naliwu, ki je vse dopoldne oviralo tekmovalce, se je rallyja udeležilo več kot 70 avtomobilistov in motoristov. Startali so v Kamniku, Litiji in v Lukovici, vozili pa so prek Črnuč, Vižmarij in Brnika v Kamnik, kjer je bil cilj. Kamničani so npr. prevozili 52 km. Na Črnučah in v Brniku sta bili časovni kontroli. V Kamniku pa je moral vsak tekmovalec opraviti še spretnostno vožnjo med keglji. Komisija je na

podlagi števila kazenskih točk določila naslednji vrstni red tekmovalcev:

Avtomobili do 1000 ccm:

1. Jerman (Lukovica) 51 kazenskih točk; 2. Kališnik (Kamnik) 57; 3. Lah (Litija) 70.

Avtomobili nad 1000 ccm:

1. Andrejka (Lukovica) 48 kazenskih točk; 2. Sušnik (Kamnik) 67; 3. Drogenik (Kamnik) 69.

Moštva: 1. Lukovica IV. 254; 2. Lukovica III. 278; 3. Kamnik I. 283.

Motorji: Kalin (Litija) 27 točk. Najboljši tekmovalec dneva Andrejka iz Lukovice je dobil lepo nagrado — kolo Pony, ostali pa plakete in diplome. F.

NOVA PRIDOBITEV NA PODROČJU TELESNE VZGOJE

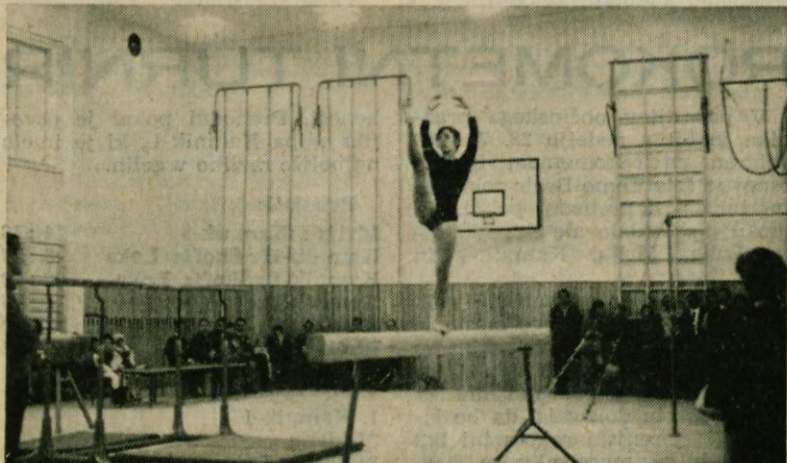
V Kamniku odprta nova telovadnica

Eden izmed pomembnih dogodkov ob priliki praznovanja letošnjega občinskega praznika, ki je še zlasti razveselil našo mladino in ostale prijatelje telesne kulture, je bila nedvomno otvoritev nove telovadnice v domu Slavka Šlandra. Telovadnico je odprl predsednik UO sklada za razvoj družbenih služb pri občinski skupščini, tovariš Stane Marcijan, ki je posebej naglasil napore in prizadevanja, ki so jih za čimprejšnjo dograditev tega objekta vložile delovne organizacije s tem, da so prispevala sredstva, kakor tudi izvajalci, ki so zgradili in opremili novo telovadnico. Telovadnica je opremljena z najmodernejšim telovadnim orodjem, ki ga je izdelala znana tovarna Elan iz Begunj. Tovariš Marcijan je poudaril, naj bi bila razen za pouk šolske telesne vzgoje telovadnica namenjena tudi ostali mladini in občanom, ki bi se združevali v telesnovzgojnem društvu Partizan. Na ta način bi bi-

la mladini dana možnost, da krepí svoje telo tudi v zimskem času v sodobno opremljeni telovadnici. Ta telovadnica torej predstavlja osnovo za hitrejši razvoj telovadnega športa v naši občini.

Po otvoritvi se je s toplimi besedami za nov objekt zahvalil ravnatelj osnovne šole Fran Albreht prof: Vekoslav Frbežar. Nato je sledil telovadni program, v katerem so sodelovali telovadci iz telovadnega društva Partizan Narodni dom iz Ljubljane. Prikazali so zanimiv spored vaj na vseh orodjih. Številni udeleženci otvoritve, med katerimi je bilo zlasti veliko mladine, so izvajalce nagradili z navdušenim aplavzom.

Gradbena dela je opravilo gradbeno podjetje »Graditelj«, v investicijo pa je bilo vloženih skupaj preko 80 milijonov S dinarjev. Nova telovadnica bo vsaj delno omilila težak položaj na področju šolske telesne vzgoje, saj smo imeli doslej v vsej občini eno samo telovadnico.

Prvi nastop v novi kamniški telovadnici

Kamniška kronika

SEPTEMBER 1968

SMRTI:

POROKE:

Časl Stanislav iz Kamnika, ključavničar, star 24 let, in Cerar Božislava iz Sp. Stranj, uslužbenka, stara 20 let; Grčar Janez iz Sp. Palovč, mizar, star 28 let, in Pavlič Angela iz Sp. Palovč, gospodinja, stara 23 let; Horvat Bojan iz Kamnika, inženir, star 26 let, in Kotnik Marija iz Košiš, uslužbenka, stara 25 let; Jakša Miro iz Kamnika, likovni tehnik, star 20 let, in Kotnik Helena iz Košiš, uslužbenka, stara 22 let; Udovič Andrej iz Mikelj, električar, star 19 let, in Ivanetič Nataša iz Mečinj, delavka, stara 16 let; Vrankar Marjan z Buča, delavec, star 28 let, in Pustoslemšek Elizabeta iz Podgorja, delavka stara 30 let; Vrankar Marjan z Buča, šofer, star 22 let, in Hribar Francka z Buča, delavka, stara 19 let; Zajec Franc iz Češnjic, strojni tehnik, star 29 let, in Strmšek Marija iz Bele, blagajničarka, stara 18 let.

Baloh Marija iz Pšajnovice, gospodinja, stara 58 let; Bartol Ciril s Homca, delavec, star 29 let; Breznik Veronika iz Kamnika, gospodinja, stara 47 let; Dolinšek Janez iz Bistričice, osebni upokojenec, star 69 let; Drolc Angela iz Češnjic, preužitkarica, stari 48 let; Podjed Frančiška iz Tunjške mlake, družinska upokojenka, stara 79 let; Poljanšek Angela iz Kamnika, gospodinja, stara 76 let; Plevel Marija iz Mečinj, osebna upokojenka, stara 73 let; Savinšek Ivana iz Sp. Palovč, druž. upokojenka, stara 82 let; Zorman Marija iz Volčjega potoka, kmetica, stara 69 let.

Opomba uredništva:

Podatkov o rojstvih ne bomo več objavljali po mesecih, ker so nam ob zaključku redakcije na voljo le podatki o rojstvih na območju občine, ne pa tudi podatki o rojstvih v porodnišnicah. Leta pa predstavljajo večino.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

Knjigarna in papirnica Kamnik

Hitro in solidno vas postrežemo s knjigami sodobne, leposlovne in strokovne literature, s šolskimi knjigami in šolskimi ter pisarniškimimi potrebščinami in tiskovinami. Sprejemamo tudi vsa naročila za razne knjižne zbirke, inozemske knjige in revije.

Se priporočamo!

OBČANI!

Dokončen predlog urbanističnega programa z obrazložitvijo je razstavljen v sejni dvorani skupščine občine od 25. oktobra 1968 do 25. novembra 1968. Ta predlog bo predložen v dokončno potrditev in sprejem skupščini občine Kamnik v mesecu decembru.

Občane vabimo, da si predlog ogledajo.

SKUPŠČINA OBČINE
K A M N I K

Spoštovani občani!

Rdeči križ Vas vabi k sodelovanju. Vemo, da se zaradi obilice dela ne morete vključiti v številne dejavnosti, ki jih organizira to društvo. Kljub temu pa si želimo in pričakujemo Vašega sodelovanja in podpore. Zato Vas vabimo, da postanete podporni član Rdečega križa in tako organizaciji pomagajte, da bo s prostovoljnimi sodelavci lahko opravil številne naloge v korist ljudem.

Podporni član Rdečega križa postanete lahko že tako, da prispevate na leto najmanj 10 N din za redno dejavnost društva.

Povsod po svetu posamezniki in delovne organizacije podpirajo na tak način prizadevanja te najbolj razširjene človekoljubne organizacije na svetu.

Tudi Vi boste z vsakoletnim prispevkom pomagali organizirati dejavnost Rdečega križa, njegovim aktivistom pa olajšali delo. Rdeči križ bo z Vašim sodelovanjem laže in bolje organiziral zdravstveno vzgojno dejavnost, izobraževanje prebivalstva z osnovami prve pomoči, sodeloval s prostovoljnimi delom pri odstranjevanju posledic naravnih in drugih nesreč, organiziral prostovoljno krvodajalstvo, letovanje otrok, pomoč sosedom, sodeloval pri prizadevanju šolskih kuhinj, dajal najrazličnejše oblike socialnih pomoči, dajal pobude za higiensko urejanje naselij in izdajal poljudnoznanstveno gradivo za propagando zdravega načina življenja in dela.

Vsi denarni prispevki podpornih članov Rdečega križa ostanejo v občini in jih bo občinski odbor Rdečega križa uporabil za našete dejavnosti. Mnoge od teh so odvisne torej tudi od Vašega sodelovanja, zato Vas vabimo, da postanete podporni član Rdečega križa Slovenije.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA